

Debesuota, gali lyti.
Saulė teka 5:36, leidžiasi 7:57

VOL. LV

Library of Congress Gr.
Periodical Division
Washington, D. C. 20540

NAUJIENOS

THE LITHUANIAN DAILY NEWS

Chicago, Ill. — Penktadienis, Gegužio-May 10 d., 1974 m.

Kaina 15c

111

The First and Greatest Lithuanian Daily in America
NAUJIENOS
The Lithuanian Daily News
Published by The Lithuanian News Publishing Co., Inc.
1739 So. Halsted Street, Chicago, Ill. 60608
HAYmarket 1-6100
Over One Million Lithuanian In The United States

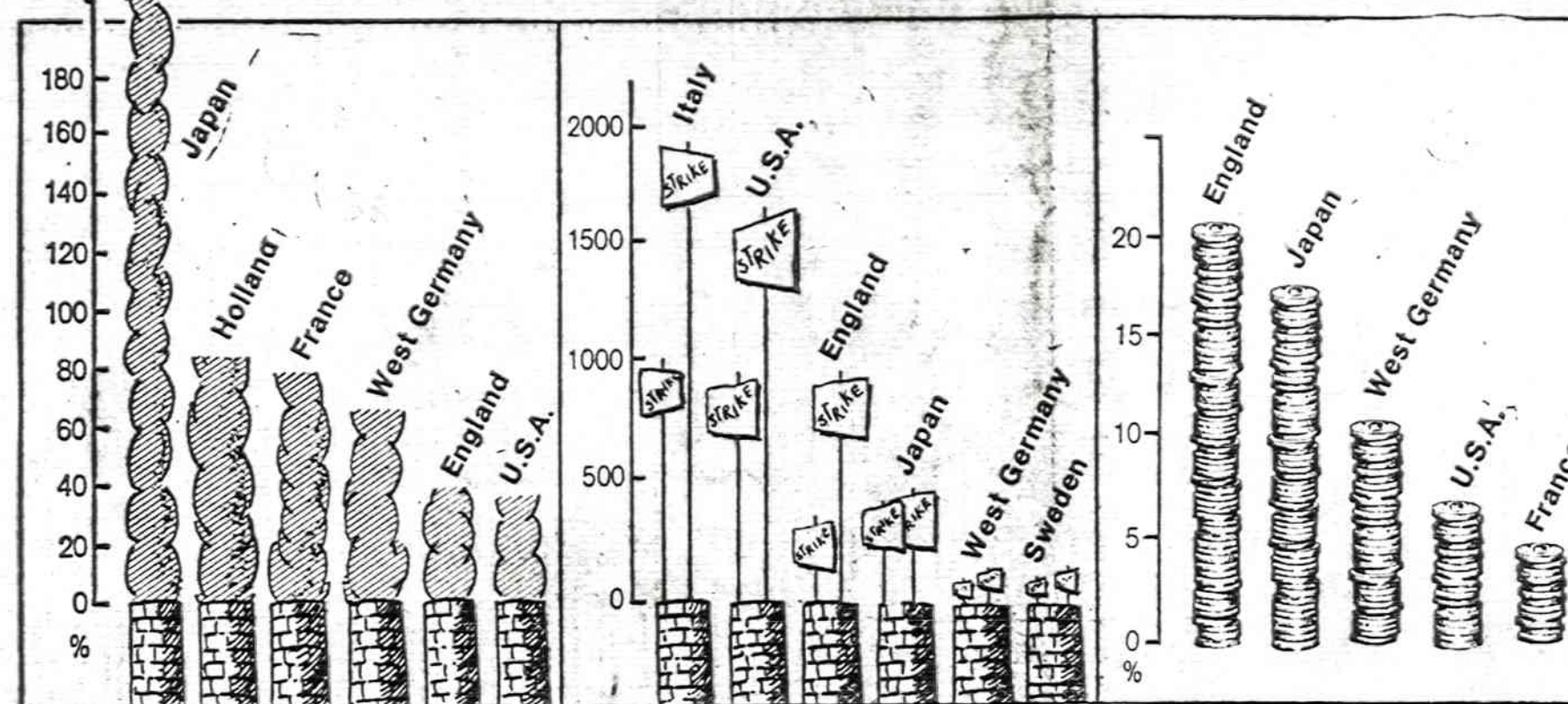
SIRIJA SAUKIA ARABU LYGOS POSĖDĮ

Britų mechanikai nutraukė streiką

LONDONAS. — Britanijos mechanikų unija nutraukė streiką, kai nežinomas aukotojas sumokėjo Darbo Santykių teismui unijai uždėtą baudą — 156,000 dol. Nežinomojo aukotojo advokatas, atnešęs teismui baudą, pareiškė, kad jo klientas nenori skelbti pavardės, tačiau duoda pinigų, siekdamas taikos krizės nuvargintoje britų pramonėje.

Unijos pirmininkas, apsidžiaugęs, kad teismo unijai uždėta bauda sumokėta, pareiškė spaudai, kad jis nesidomi, kas baudą sumokėjo. Spaudoj pasirodė įtartinėjimų, kad baudą, streiko vengdama, galėjo sumokėti pati vyriausybė.

COSTS OF ECONOMIC GROWTH

Ekonominis vakarų valstybių augimas parodytas šiose trijose lentelėse. Kairėje matome, kaip augo darbo našumas pramonės valstybėse. Čia Japonija toli pralenkia kitas šalis. Viduryje parodoma, kiek darbo valandų buvo nustota dėl darbininkų streiku: kairioji išskabėlė rodo laikotarpį tarp 1963—1967, o dešinioji — 1968—1972. Dešinėje pusėje parodoma, kaip kilo darbininkų algos nuo 1964 iki 1973 metų.

INDIJA PERGYVENA SUNKIĄ KRIZĘ

NEW DELHI. — Trečiadienį Indijoje prasidėjęs geležinkelio darbininkų streikas visiškai nesustabdė traukinių, tačiau Bombėje daug įstaigų buvo uždaryta, kai vietiniai miesto traukiniai neapartnavo apie 3 mil. keleivių kasdien naudojančių traukinius. Nėra tikslų žinių, kiek darbininkų streikuoja, tačiau aišku, kad ne visi du milijonai. Indijos geležinkeliai perveža apie 70% visų Indijos prekių ir 50% visų keleivių. Ilgesnis streikas gali padaryti šalia nepataisomą žalą.

Šis streikas atėjo blogu laiku, nes Indija ir taip pergyvena didelę ekonominę ir moralinę krizę. Maisto stoka, korupcija, infliacija, valdžios pareigūnų neapsisprendimas ir lėta biurokracija sudaro labai nelinksmą atmosferą. Daug kas kaltina premjerę Gandhī, kuri neturinti planuotų pinigų, ilgesnių planų, apsupusi save patikūnais, nesugebanti nieko dirbti ar planuoti. Vyriausybė tik reaguoja į įvykius, bet nebandanti jų pramatyti.

Indijoje apie 200 mil. žmonių uždėba per metus mažiau kaip 40 dol. Kviečių, cukraus ir pieno daug kur galima gauti tik juodoje rinkoje. Apie 80% visų vaikų nedavalo. Maisto sunaudojimas per trejus metus ne pakilo, bet nukrito, taip pat medvilnės medžiagų. Apie 70% visų gydytojų gyvena miestuose. Per metus kainos pabrango 50%.

Biurokracija dirba nuo 10 val. ryto iki ankstyvos popietės, ūkininkai dėl sausros jau antri metai gauna bioga derlių ir dažnai valgo tik kas antrą dieną. Indijai reikia minimumo 110 milijonų tonų javų. Pernai pagaminta tik 95 mil. Siemet nafta Indijai kainuos 50% visų jos pajamų, kai pernai kainavo 20%.

Didelė Indijos ryškė yra gyventojų skaičiaus daugėjimas po 13 milijonų per metus. Žemės reformų planai neįgyvendinti, šeimų planavimas neįgyvendintas, nepavyko pašalinti kastų diskriminacijos, politikai patys ragina žmones taupyti ir susilaikyti, tačiau patys ima kyšius ir puikiai gyvena. Geležinkelio streikas Indijon atėjo labai blogu laiku.

NEW YORKAS. — Britanijos princesė Margarita ir jos vyras fotografas lordas Snowdonas, apžiūrėję New Yorką, išvyko automobiliu į Minnesotą. Princesė turi 8 palydovus. Ją lydi ir stiprus detektyvų būrys. New Yorke prie Waldorf-Astoria viešbučio apie 2,000 airių demonstravo, reikalaudami, kad Britanija išieitų iš Šiaurinės Afrikos.

Egiptas pasmerkė konfiskavimus

KAIRAS. — Egipto aukščiausias teismas, — trijų teisėjų Valstybės Taryba, — paskelbė, kad piliečių privačios nuosavybės konfiskavimas prieš 13 metų buvo nelegalus. Valstybė turės sugrąžinti atimtas nuosavybes arba sumokėti kompensaciją.

Šis sprendimas yra Egiptui labai svarbus ir spauda jį paskelbė didžiausiomis antraštelėmis. Turtai iš valdžiai nepalankių asmenų buvo atimti prezidento Nasserio dekretu. Tokių nukentėjusių buvo apie 600. Vienas jų, garsus advokatas Farid Abou Shady ir išklė dabar išspėsta byla. Manoma, kad panašių bylų atsirastų ir daugiau.

Egipto laikraščiai paneigia, kad dabartinė Egipto vyriausybė naikina "nasserizmą". Pareigūnai sako, kad atitaissomos praeties klaidos ir neteisėtumai. Nacionalizuotos biznio bendrovės toliau liks valstybės nuosavybė, tačiau privačios piliečių nuosavybės bus grąžintos jų savininkams.

Egipto valdžiai rūpi įtikinti užsienio biznierių, kad Egipte yra saugu investuoti kapitalą.

Kanadoje bus nauji rinkimai

OTTAWA. — Kanados vyriausybė, vadovaujama Pierre Trudeau trečiadienį pralaimėjo parlamento pasitikėjimo balsavimą 137—123 balsais ir Trudeau pareiškė, kad jis rekomenduos generaliniam gubernatoriui Jules Leger paleisti parlamentą ir šaukti naujus rinkimus.

Trudeau vadovaujama liberalų partija neturėjo parlamente daugumos ir laikėsi tik socialistų pagalba. Jiems užsivėrusius dėl naujo biudžeto, vyriausybė turėjo pralaimėti, nes ji turėjo tik 109 vietas iš 264 vietų parlamento. Balsavime liberalus rėmė tik 15 socialistinio kredo partijos atstovų.

Kanados viešosios opinijos tyrinėjimas rodo, kad Trudeau yra gan populiarus ir jo partija vėl gali rinkimus laimėti. Trudeau pasakė parlamente, kad konservatoriai elgiasi neatsakingai, nes tauta nenori rinkimų. Biudžetas, nors netobulas, turi ir teigiamų pusių, todėl dėl jo nereikėjo naujų rinkimų, pasakė premjeras.

VĖLIAUSIOS ŽINIOS

● Pragyvenimo kainos balandžio mėn. vėl pakilo 0.7%.

● Viceprezidentas Gerald Ford pasakė kalbą Eastern Illinois universitete. Jis kalbėjo apie Amerikoje nusmukusių žmonių pasitikėjimą vyriausybe.

● Baltuose Rūmuose prezidentas pusryčiaus su 40 kongreso narių, kalbėdamas su jais apie ekonomiką.

● Pirmą kartą Notre Dame universitete geriausio mokslo pažymius iš 1,678 studentų gavė mergina Marianne O'Connor, baigusi metalurgijos inžineriją.

● Japonijoje žemės drebėjime žuvo 1 ir sužeista 20. Sugriauta apie 90 namų.

● Kambodijoje komunistai vėl pradėjo puolimus prie uosto Kampong Som.

● Meras Daley Čikagos Presbyterian — St. Lukas ligoninėje rimiai išsi. Gydytojai skelbia, kad jo kraujo spaudimas normalus.

● Bonoje iš pareigų pasitraukė paštu ministeris Horst Ehmke, kuris buvo Brandto įstaigos vedėjas, kai buvo priimtas tarnauti komunistų šnipas.

● Iš Santa Rosa namų Kalifornijoje buvo pagrobta 3 saivačių kūdikis. Jį pagrobusi mergina paliko laišką, kur sako, kad Symbionese armija nori išauginti vaiką ateities kovoms. Jei tėvai praneš policijai, vaikas bus sušaukiamas. Mergina buvo nusamdyta vaiko saugoti. Spėjama, kad ji priklausė teroristų organizacijai.

● Atstovų Rūmų teisinis komitetas pradėjo vakar klausytis savo teisininkų štabo įrodymų prezidento Nixono apkaltinimo byloje.

● Čikagoje jauna katalikė mergina, užsimešusi šokdama su parašutu, buvo palaidota be mišios jos parapijoje. Suzanne Loutsch, 27 metų tėvai negavo klebono sutikimo laikyti mišias, nes jų dukterė dirbusi abortų klinikoje.

● Portugalijoje nuvertus nacionalistų vyriausybę, jau sudarė 54 politinės partijos, kurios pretenduoja į valdžią. Mozambikos kolonijoje stipriai veikia baltųjų grupė Fico (Mes pasiliksim). Tai kolonistai, kurie nemori išvažiuoti iš kolonijos.

Chicago Tribune puola prezidentą

ČIKAGA. — Vienas stipriausių respublikonų rėmėjų — Chicago Tribune laikraštis paskelbė trečiadienį vedamąjį, kuriame reikalauja prezidento Nixono pasitraukimo iš pareigų "dėl prezidentūros, tautos ir laisvojo pasaulio".

Prezidentas turįs išeiti iš Baltųjų Rūmų ar pats pasitraukdamas ar per impeachmentą, tačiau jis turi išeiti, nes tai yra geriausias kelias, rašo Chicago Tribune. Laikraštis rašo, kad paskelbti pasikalbėjimų nuorašai parodo prezidentą, koks jis iš tiesų yra. Moralės stoka, nesirūpinimas aukštesniais principais, nebuvimas aukštesnių idealų padaro tuos nuorašus atskleidimu, koks tai vyras ir kokie jo patarėjai. Jam svarbiau pasirodymas, negu esmė, rašo laikraštis.

Chicago Tribune sako, kad po Nixonas padarė dvi strategines klaidas: kai jis atidengė savo pajamų mokesčius ir paskelbė pasikalbėjimus. Tie atidengimai nuuogino to vyro svarbiausio charakterio bruožus, o tas charakteris negalėjo tokio nuuoginimo pakelti. Abu pademonstravo pagrindinį Nixono defektą — neįjautrumą etikai ir moralės standartams, kurių amerikiečiai tikisi iš savo vadų.

Patricijos tėvas siūlo 50,000 dol.

HILLSBOROUGH, Calif. — Randolph Hearst paskelbė, kad jis sumokės 50,000 dol. tam, kas padės išvaduoti jo dukterį iš pargrobėjų, kuriuos jis pavadino "nusikaltėlių gauja". Pargrobėjai nebuvo, kaip jie tvirtino, susidomėję neturtingųjų šelpimu, bet teroro veiksmams. Jis norįs atimti bet kokiomis priemonėmis iš teroristų savo dukterį.

Piniginė premija paskirta ir todėl, kad, spaudos žiniomis, keli žmonės matę Patriciją Hearst ir kitus tos Symbionese armijos narius pačiame San Francisco miesto centre, tačiau niekas nepranešė policijai. Viena moteris, parduotuvėje pasakiusi Patricijai, kad ji labai panaši į pagrobtą Hearst dukterį. Ji atsakiusi: "Daug žmonių man sako". Tėvas mano, kad atsirastų žmonių, kurie už 50,000 dol. padės policijai surasti dukterį ar ją pagrobėjus.

DERYBOSE IŽIŪRIMA PAŽANGA

DAMASKAS. — Po antro valstybės sekretoriaus vizito Sirijoje, jos užsienio reikalų ministeris Abdel Halim Khaddam susirio su Arabų Lygos sekretoriumi Mahmoud Riad ir paprašė jo, kad jis skubiai suauktų Arabų Lygos vadų suvažiavimą. Toks suvažiavimas buvo numatytas tik rugsėjo mėn., tačiau Sirija, matyt, nori gauti kitų arabų šalių pritarimą savo laikysenai derybose dėl karo paliaubų su Izraeliu. Kissingeris, grįžęs į Jeruzalę, pasakė, kad derybose atsiekta šokia tokia pažanga.

IŠ VISO PASAULIO

LISABONA. — Portugalijos teismas išteisino tris moteris, kurios kovodamos už moterų teises, buvo išleidusios knygą, kurią buvusioji Portugalijos vyriausybė buvo paskelbusi pornografija ir uždraudusi ją platinti. Trys "Marijos": Maria Teresa Horta, Maria Isabel Barreno ir Maria Velho de Costa paskelbė, kad jos dabar dar aktyviau kovos už moterų teises ir už abortų legalizavimą.

NEW YORKAS. — Britų princesė Margarita su vyru lordu Snowdonu iš Kentucky, kur jie stebėjo Derby lenktynes, atvyko į New Yorką. Čia karališkoji pora priėmė miesto merą Beam su žmona savo bute Waldorf-Astoria viešbutyje. Princesė New Yorke bus tris dienas.

ATLANTIC CITY. — Vagis, griebęs iš moters piniginę, pradėjo bėgti. Jį ėmė vyti čia pat buvę keli policininkai, vienas jų su šunim, šuo užuot puolęs vagį, griebė už kojos vienam policininkui, kuris buvo nuvežtas į ligoninę. Vagis pabėgo.

DETROITAS. — Fordo automobilių bendrovė paskelbė, kad 1974 metų automobiliams bus pakeltos kainos 163 dol. Kainų priežiūros direktorius John Dunlop kritikavo šį nutarimą. Neseniai Chryslerio bendrovė irgi pakėlė kainas šių metų modeliams.

CAP d'Antibes. — Vienas prancūzų rožių augintojas pavadino naują raudoną rožę "Pat Nixon" vardu, pagerbdamas Amerikos prezidento žmoną.

WASHINGTONAS. — Šiais metais Amerikos kviečių augintojai tikisi labai gero derliaus, net 27% didesnio už rekordinį 1973 m. derlių. Pernai buvo daugiau pasėta žieminių kviečių.

WASHINGTONAS. — Valstybės departamento pareigūnas William Donaldson pasitraukė iš pareigų. Jis turėjo rūpintis parama užsienio valstybėms, tačiau visus sprendimus toje srityje daręs pats sekretorius Kissingeris, todėl Donaldson ir atštatydinęs.

ADDIS ABABA. — Etiopijos užsienio reikalų ministeris Menassie Haile pasitraukė iš pareigų, o taip pat ir žemės ūkio ministeris. Keli ministrai buvo, kariuomeni reikalaujant, suminti. Kiti pasitraukdami nori išvengti arešto.

PITTSBURGHAS. — Teismas nutaisė William Turnblazer už samokslą nužudyti anglikasių unijos veikėją Jablonskį 15 metų kalėjimo. Turnblazer buvo pagrindinis prokuroro liudininkas teisiant buvusį unijos prezidentą Boyle.

HALETSVILLE. — Vienas Texas baptistų kunigas per pamokslą ragino žmones Motinos dienos proga negarbinti daug vaikų turinčių motinų, nes atsakingas krikščionis turįs turėti mažą šeimą.

Sirijoje Kissingerį labai saugo nuo palestiniečių teroristų. Britų spaudos atstovas Sirijoje John Bulloch buvo išstremtas iš Damasko, nes jis parašė savo laikraščiui, kad penkios arabų teroristų grupės atvyko į Siriją bandyti nužudyti Kissingerį.

Vakar H. Kissingeris turėjo skristi į Saudi Arabiją pas karalių Faisalą, o po to vėl — pas prezidentą Sadatą į Egiptą. Sakoma, kad Sirijos prezidentas Assadas gavo laišką iš sovietų Brežnevo, tačiau ką jis rašo, niekas neskelbia.

Izraelis, amerikiečių korespondentų žiniomis, sutiko atiduoti sirams karuose sugriautą ir negyvenamą miestą El Quineitą, kurį atgauti sirams yra svarbu psichologiniais sumetimais. Derybos per Kissingerį liečia ne tik kariuomenių atitraukimą ir teritorijų grąžinimą, bet liečia ir buferio zonos dydį, kiek JT karių ten bus laikoma, pabėgėlių iš fronto zonos sugrįžimą į namus, karo belaisvių sugrąžinimą, Jungtinių Tautų karių funkcijas ir kitus klausimus.

Sekretoriui Kissingeriui leidžiant laiką derybose, jo žmona Nancy apžiūrinėja Egipto, Izraelio paminklus, šventyklas ir kitas turistams įdomias vietas.

Maskva remia centro kandidatą

PARYŽIUS. — Sovietų ambasadorius Prancūzijoje Stepan Červoneko aplankė finansų ministerį Valery Giscard d'Estaing pasitarti apie bendros ekonominės komisijos posėdį, kuris turi įvykti Maskvoje birželio mėn. Šį ambasadoriaus vizitą diplomatai laiko sovietų vyriausybės parama kandidatui į prezidentus d'Estaingui. Laikraščiai protestuoja, kad šis vizitas sudaro Maskvos kišimąsi į Prancūzijos vidaus reikalus.

Jau anksčiau buvo ženklu, kad Maskva nepripažįta socialistų Mitterando kandidatūrai. Maskvai patogiau vystyti santykius su degolinkais. Politikai kalba, kad Červoneko vizitas pas kandidatą į prezidento vietą kenkia socialistų kandidatui, nes parodo, kad Maskva nesidrovija kištis į Prancūzijos vidaus reikalus ir, komunistams laimėjus, dar daugiau kišis.

Brandtas nebijo šnipo šantažo

BONA. — Pasitraukęs V. Vokietijos kancleris Brandtas paaiškino televizijoje, kodėl jis pasitraukė. Jis paneigė gandus, kad šnipas Gillaume žinojo kokių skaudžių detalių, apie privatų kanclerio gyvenimą ir dėl to Brandtas turėjo atsistatydinti, bijodamas, kad tos detalės nepasisklaidytų.

Šantažo aš nebijoja, pasakė kancleris, tačiau jis padaręs klaidą, leisdamas Gillaume dar pasilikti jo štabe, kai jau saugumas įtarė, kad jis šnipas.

KAS ČIA DABAR DAROSI?

Indiano universiteto Slavy kalų ir literatūros prof. Maurice Friedbergas straipsniu "Solienicinas ir sovietų disidentai" žurnale The Alternative 7 nr. aptaria jų padėtį abiejose Berlyno sienos pusėse. Konstatuoja prieštaringus faktus, kad vakaruose jie tampa sovietams mažiau pavojingais ar visiškai nepavojingais emigrantais, besirūpinančiais vien savo reikalais, gyvenimu bei jo smulkmenomis, rašo apie ten likusius:

"Yra negincijami faktai, kad po antplūdžio areštų sovietų disidentai yra sąmyšio bei pakrikimo būsenoje. Betgi nepasitenkinimo seklos, iš kurių kilo įvairūs sąjūdžiai, liko gyvos. Sovietų režimui nieko nedarant ir ignoruojant net švelniausius reikalavimus, reikia laukti naujų žinių."

Ten yra keletas ypatingai skriaudžiamų religinių grupių, pav. baptistai, kurių vienas buvo aprašytas Solženicino knygoje "Viena Ivano Denisovičiaus gyvenimo diena", ar lietuviai katalikai, kurių slaptuose leidiniuose

se skelbiami ilgi sąrašai nukentėjusių nuo sovietų valdžios, kuri sutartinai su Vatikanu taisto savo tvoras, ar Jehovos liudininkai, kurių sekta yra už sovietų įstatymų ribos ir priklausymas arba narystė yra kriminalinis nusikaltimas.

Ten yra žydai, kurie turi su Izraeliu ryšius, labiau kaip su bet kuo išaugusius, kai ten apsigyveno dešimtys tūkstančių sovietijos žydų. Ten yra Ukrainos nacionalistai, kurių ambicijos prasideda nuo kalbinės autonomijos iki politinės nepriklausomybės. Ten yra Krymo totoriai, deportuoti Stalino iš savo gimtojo krašto, į kurį neleidžia grįžti nė dabartinė valdžia, liejanti krokodilo ašaras dėl muzulmonų bet kur esančių pabėgėlių. Čia yra tik tos grupės, kurios reikė pastaraisiais metais savo nuoskaudas viešai, dabar nepakelia baimės dėl represijų. Gal būtų dėl antplūdžio ty represijų ir restalinizacijos Rusijoje tos nuotaijos dabar išnyko, bet, be abejo, jos vėl iškils į paviršių."

Pilnai sutikdamas su kolegos

Taip pat pūkuoti... bet naudingi.

Friedmano mintimis apie stabilumą ir kilimą rezistencijos Sov. Sąjungoje, turi pareikšti neabejotiną tiesą, kad rezistencija prieš komunizmą buvo nuo pat tos sistemos įvedimo, tik niekas jos nenorėjo matyti ir viešai skelbti. Dar daugiau. Yra daug duomenų, kad albanų ir kubiečių rezistencijos jėgos ne tik užsieniuose, bet ir ty kraštuose viduje sunaikino komunistai savo idėjinį priešų bei laisvės draugų rankomis. Tai gerai turėtų įsidėmėti įvairūs bendradarbiautojai ir tily su sovietais statytojai bei aiškiai klaidingų Romos politikierių klaidų kulkai.

Balandžio 6-11 d. Washingtono mieste įvyko Pasaulio antikomunistinio jaunimo ir Pasaulio antikomunistų lygos 7-ji konferencija pirmą kartą Amerikoje. Joje dalyvavo apie 400 delegatų iš 60 kraštų ir tremtinių bei emigrantų atstovai iš 19 pavergtų tautų. Visa programa buvo rūpestingai suplanuota ir paruošti pranešimai komunikacijos centrums, kurie tai konferencijai buvo kurti ir nebyliai. Štai ką apie tai rašo ats. gen. Thomas A. Lane The Wanderer savaitraščio gegužės 2 d. laidoje:

"Be New York Times paminėjimo apie Baltųjų namų atstovų sveikinimą, jokio įžvalsnio dėmesio iš Amerikos žinių tarnybos nesusilaukta. Atrodo, kad jokia kita tokio dydžio ir ilgumo konferencija nebuvo taip apsvaistytai vietos spaudos apeita, nors Tass ir Izvestia atsiuntė savo atstovus."

Bet ši ignoracija nejudino delegatų. Jie turėjo puikią kalbėtojų programą ir specialius priėjimus. Kalbėtojai pranešė apie neįmoniškus persekiojimus tėsnių už geležinės ir bambuko uždangų, visai nešvelninant dėl jokių atlydžio niuansų. Jie klausėsi raportų apie pergalę Čileje ir apie sovietų dabartinius planus pavergti laisvąjį pasaulį.

Kasgi pasidarė su JAV spauda, kad yra jaučiamas suspensivimas šios rūšies aktyvumo? Ar tai jau pasireiškia net taip toli siekianti atodėrio dvasia, kad jau yra kontroliuojama spauda? Kas deda tokius varžtus žinių tarnyboms? Tai nėra atsitiktinumo produktas. Mūsų žinių tarnyba sukūrė ignorantišką fantaziją palaikyti dabartinę politiką. Jie nieko neraportuoja apie tikrąją komunizmo sistemos prigimtį iki Solženicino, kuris negali būti ignoruojamas, nors jis iškelia tikrą plotmę jų dvilypumo.

Jeigu jūs norite žinoti, kas yra antikomunistai, tai paklauskite: jie yra žmonės, kurie dešimtmeciais bandė sakyti mūsų žmoniems tiesą, kurią Solženicinas dabar atidengia. Tikrai, tiesa yra tokia galinga, kad jos bijo valdovai!"

Tiesos taip pat labiausiai bijo įvairaus plauko bendradarbiautojai, tily su sovietais statytojai ir jų satelitai. Dėl to jie ir keikia Naujienas.

♦ Duona taupyk rytui ne darba.

ZIGMAS I. GURA

MOKYTOJO DARBĄ PRISIMINUS

(Tęsinys)

Toks mano išsiskindantis manevras pasisekė. Raiteliamis pasišalinus pasitariau su tuo pačiu ūkininku, į kurio kiemą ir klona įvažiuavau kaip į savo, žinoma, atsiprašęs už tokį savavaliavimą ir paprašiau, kad jis mane nugabentų į Alytų. Kaip tik tai mano laimei būta lietuvių, o ne lenko, kurių ten irgi buvo daug, todėl lengvai pasisekė susitarti.

Iš Alytaus tuoj nuvykau Kauną. Mane paskyrė Generalinio Štabo rikiuotės skyriaus raštininku nuo 1919 VI. 15. Ten teko dirbti tik iki IX. 1. Vieną dieną man pasakė, jog teks tuoj vykti į frontą, bet sekantią dieną pranešė esą gautas švietimo ministerijos raštas, kad grįžčiau mokytoju, nes tuomet ir mokytojų labai trūko. Visa tai vyko be jokių mano pastangų ir be mano žinios. Pamaniau gal taip ir gerai, nes neturiu tokių karo sugebėjimų, kaip generolas Pečiūnionis, o būti prastu kurios nors sritys darbininku, kad ir kariu, tai tik nelaimė sau ir kitiems.

Mane paskyrė Alytaus, Vilniaus pusės, pradžios mokyklos vedėju nuo 1919 m. rugsėjo 20 d. Ten dirbau iki 1923 m. vasaros atostogų. Teko ir čia kaip Rudaminioj tuoj įsitraukti į lietuvišką visuomeninį darbą. Mane išrinko į apskrities profesinės mokytojų sąjungos valdybą, apskrities švietimo komisiją ir miesto tarybos vicepirmininku.

Be to, ir žydų gimnazija pakvietė laikinai vakarais dėstyti lietuvių kalbą visose klasėse, o valstybinė lentpiuvė 1920. VI. 1. iki IX. 15 sutvarkyti buhalteriją. Taip pat kasdien buvo ir gausus asmeninis bendravimas. Šioj Alytaus mokykloj teko dirbti labai sunkiomis sąlygomis, ilgą laiką vienas su kuone 10 skyrių, nes dauguma mokinių įvairaus pasirušimo ir sulenkėjusių šeimų, taigi net nesuprantančių lietuviškai.

Algos gaudavau irgi labai mažai ir tai kelių mėnesių pavėlavimu. Iš švietimo ministerijos Vokietaitis, vizituodamas ir tikrindamas mano atliekamą darbą, įvertino labai gerai, surašydamas atitinkamą dokumentą, ir ypatingai stebėjosi dėl įvairiarsio ir gausaus mano visuomeninio darbo, ypač pastangų atlietuvinant sulenkėjusius gyventojus, net patarė neužmiršti ir daugiau žiūrėti ir savo sveikatos.

Vokietaitis pradėjo pasikalbėjimą, kad ir jis baigęs tik tą pačią Veiverių mokytojų seminariją. Aš jį tai pastebėjau, jog jūsi ilga gyvenimo ir pedagoginio praktika suteikia galimybę gerai suprasti ir įvertinti kiekvieno mūsų jauno pradedančio mokytojo darbą. Ir iš tikrųjų įvairiausių sunkumų pasitaikė-

davo kiekvienam žingsny. Pavyzdžiui per pertraukas man rėždavo ausį kai vieni vaikai klegėjo ir žaidė ir dainavo lenkiškai. Atrodė tarsi ne lietuvių, bet lenkų mokykla. Prisijūrėjęs pastebėjau, jog ypatingai jiems patinka žaisti ir dainuoti: "Iskierczka ognia, galazieczka ziela"...

Aš paprašiau man parašyti tekstą lenkų kalba. Po to, dainos žodžius vienus išverčiau, kitus pritaikiau daugiau lietuviškai dvasiai: "Tu rūtų šakelė, tu ugnies liepsnelė"... Parašėm ant lentos, visi persirašė, sudainavom ir po to per pertraukas šitą ir kitas dainas jau dainavo tik lietuviškai. Tokiu būdu tapo praturtintas ir lietuviškų žodžių žinojimas.

Taipogi įėjo ir knygynėlių komplektuoti iš knygų įvairio-

mis kalbomis ir įvairaus turinio, kad galėtų jas skaityti netik mano mokiniai, bet ir suaugusieji.

Patyriau, jog per knygas irgi galima daug kultūriniai veikti. Labai svarbu susitariant dėl knygų ir duodant ją, šiek tiek jos pasisakyti ir nurodyti ypatingai gražias, svarbias ir įdomias vietas, net kaip atsiųstus paskaityti. Tuomet visiškai kiti padariniai, — skaitytojai susižavi, susijodamauja ir ieško daugiau ir daugiau panašiai kryptimi sąvokų, minčių kurios asmeniui palieka ilgam gilesnių įspūdžių ir auklėjamosios reikšmės.

Mano jauniausias brolis Juozas irgi gyveno pas mane ir lankė šią mano mokyklą. Jis man pasakė, jog, bendruodamas su kitais vaikais ir lankydamasis jų šeimose, išgirdęs keistą žargoną iš lietuvių ir lenkų žodžių liaudies kūrybą, minint daug vietinių pavardžių. Aš susidomėjau ir paprašiau, kad užrašytų. Ir šiandien turiu dar vaiko neįgudusia ranka tai surašyta.

Mano nuomone, dokumentas

svarbus, epochinis. Kaip tiksliai ten palietas Lietuvos žmonių didysis persilaukimo laikotarpis. Juk teko visa tai stebėti būti liudininku ir net aktyviu dalyviu. Mes visi galime įsivaizduoti kaip dažnai kone kasdien kiekvienam žingsny yra sunku įvairiais klausimais nusistatyti ir juos išspręsti šiaip ar kitaip. Juk kas žino, kaip geriau. Tik vėliau paaiškėja, kad reikėjo kitaip, arba kad pasirinktas kelias — geras.

Lietuva — maža valstybė, nykštukas, aplink kaimynai (rusai, vokiečiai, lenkai) labai stambūs, galingi ir vis laikosi Lietuvą praryti. Ir štai Lietuva bando būti nepriklausoma. Jėgos menkos, o iš visų pusių priešai smarkiai puola ir užimdinėja, atplėšia iš lietuviško kūno vieną gabalą po kito. Taisiomis aplinkybėmis Lietuvos piliečiams reikia išspręsti pačių asmeninio apsisprendimo klausimą. Ypatingai tai buvo aktualu sulenkintai masei, kurios buvo labai daug miestuose, o kaimur ir išties kaimai "okalyčios".

(Bus daugiau)

PASSBOOK SAVINGS...
the best way to save regularly!

5 1/4%
a year

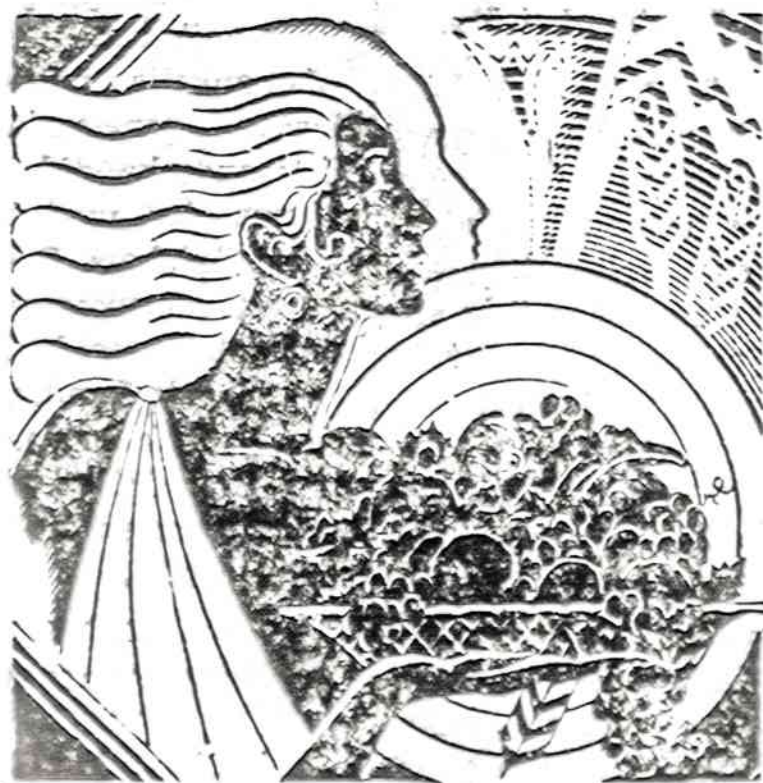
OUR SAVINGS CERTIFICATES

EARN UP TO 7 1/2%

Mutual Federal Savings and Loan

2212 WEST CERMACK ROAD CHICAGO, ILLINOIS 60608
PETER KAZANAUSKAS, President Tel. 847-7747
HOURS: Mon., Tue., Fri. 9-4 Thur. 9-8 Sat. 9-1
69 YEARS SERVING CHICAGOLAND

NAUJIENU PAVASARINIS PIKNIKAS

IVYKS SEKMADIENI,

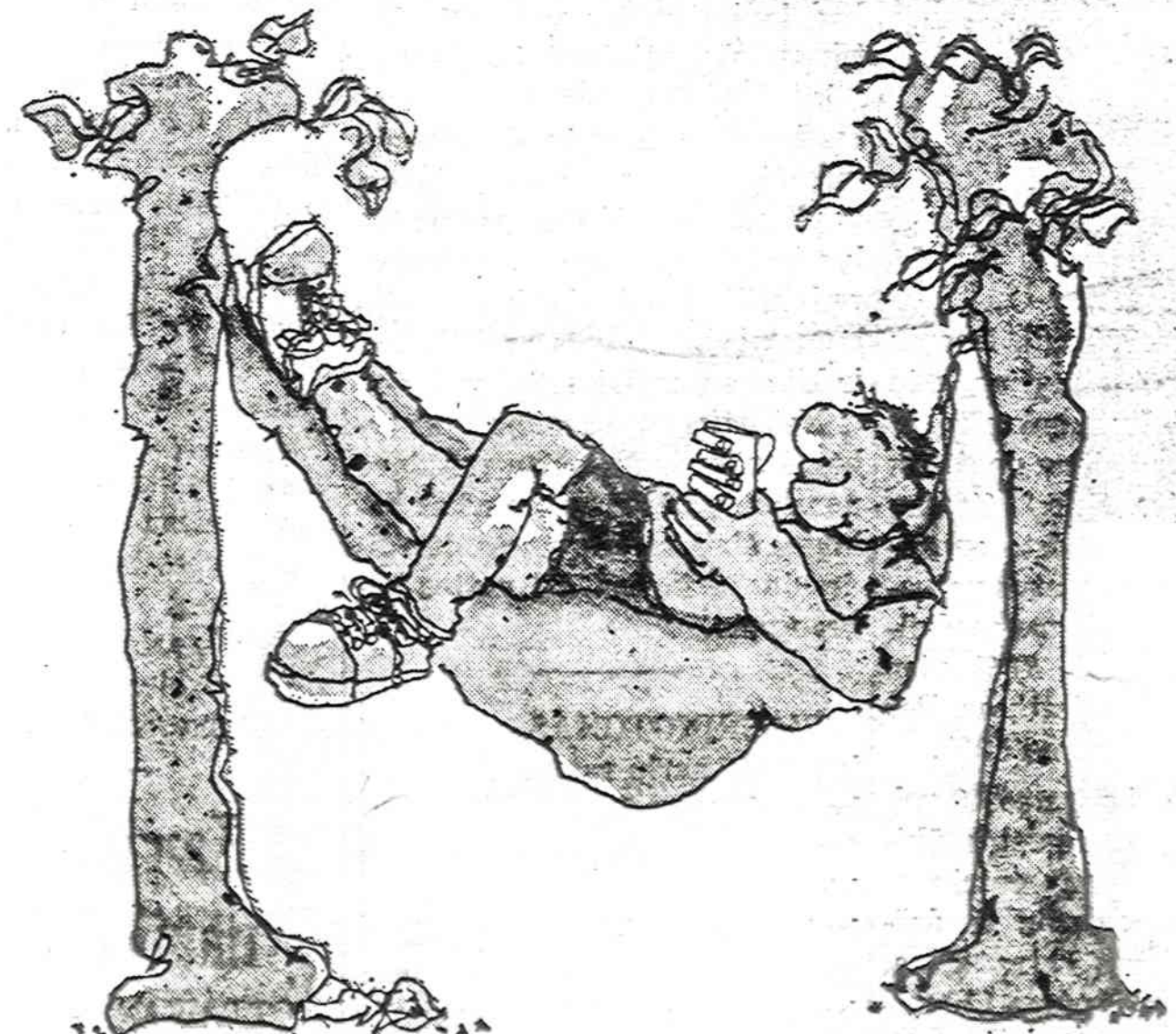
Birželio mėn. 9 d.

BUČO SODE

WILLOW SPRINGS, ILLINOIS

Visi lietuviai maloniai kviečiami į "N." pikniką

No Sweat Savings.

Sometimes the hardest work of all is trying to save a few extra dollars. Those everyday necessities just seem to eat up your paycheck until there's nothing left to tuck away for the future.

But there is an easy way to build a nest egg. The Payroll Savings Plan. Just sign up where you work, and any amount you specify will be set aside from each paycheck and used to buy U.S. Savings Bonds. It's so simple, you almost forget your money's there working for you.

And, pretty soon, you'll be surprised at how your savings have grown. The Payroll Savings Plan. Takes some of the perspiration out of planning ahead.

Bonds mature in less than six years. New Bonds pay a 4% interest rate on the maturity of a year, 10 months after the first year. Bonds are insured by the U.S. Government. When Bonds are cashed, they are added to your bank. Bonds are not subject to state or local income taxes, and federal tax may be deferred until maturity.

Take stock in America.

The U. S. Government does not pay for this advertisement. It is presented as a public service in cooperation with the Department of the Treasury and The Advertising Council.

NAUJIENOS

1739 So. Halsted Street

Chicago, Ill. 60608

SILAINĖ PRIE SIDABRINIO SLENKSCIO PASITINKANT

Šią vasarą daugelis minėsime trisdešimt metų nuo pasitraukimo iš tėvynės. Taip nuo metų vidurio, iki vėlyvo rudens, abiejose Amerikos, Australijoje, keliose Europos kraštuose. Tie, kuriems likimas lėmė kurtis Jungtinėse Amerikos Valstybėse, išstius septyniadešimt ketvirtuosius metus "apvaikščiosime" 25-rių metų šiam krašte gyvenimo sukaktį. Tiesa, ne visi kartu į šį kraštą susigrūdome, nes tik keli laivai tebuvo skirti beveik pusei milijono dypų suvežti. Buvo laimingųjų, kurie atplaukė jau prieš 1948-jų Kalėdas, o buvo ir tokių, kurie dar tebekeliavo 1950-aisiais ir 1951-aisiais. Bet čia jau išmintys. Dauguma suplaukė keturiasdešimt devintaisiais.

Taigi, jau neretas švenčiame, o ir kiti greit švėsime. Šampano butelių kamščiai šauda į rezidencijų lubas, o šampaną išgėrus ne viena ašara ant blizgančio tuko atlapo nusirita. Daug išgyventa, daug prigyventa,

daug užgyventa, bet ir gyvenimas beveik jau nuygyventas. Visiškai, kas skaisčia mergelė ir lieku žaliuku jaunikačiu čia atsirado dabar dvigubo svorio išformos išmuštas, ligų ir vaikų edamas, graudulingais, nostalgikais atsūdijimais praeitį atsimena. Ne, ne, sidabrinė ar kita kuri apvalinė sukaktis, individuali švenčiama, didelio džiaugsmo neteikia. Kuo metų skaičius didesnis, tuo didesnis liūdnumas ima.

Visai kita, kai sukaktį švenčia organizacija. Čia jau kitokia filosofija guodžiamasi, a la mirta žmonės, bet tautos gyvena. Viena iš tokių organizacijų yra Detroito tautinių šokių grupė, dabar jau ansamblis Šilainė. Tikrai: kai mes per šimtmečio ketvirtį susenome, tai Šilainė atjaunėjo. Anais įsikūrimo metais joje buvo ir puskapio metų amžiaus šokėjų, o dabar iš 48 su žiburiu reikia paieškoti vieno kito, turinčio 25-rius metus amžiaus. Taigi, kai Šilainė prad-

Šokančios Šilainės detalė — iš kairės keturi atpažįstami šokėjai yra: Linas Mikulionis, Aida Smalinskaitė, Karolė Veselkaitė ir Linas Gobis.

jo šokti, dabartiniai jos šokėjai dar nebuvo gimę...

Antraštelėje pasakiau "prie sidabrinio slenkščio", nes slenkštis dar neperžengtas. Šilainė 25-ri sukaks pačiuose vasaros karščiuose. Bet kokią sukaktį Šilainė švenčia, tai vis gegužėje. "Alyvoms žydint" eilė metų vadinavosi jos pavasariniai po būviai. Alyvoms žydint bus atšvesta ir sidabrinė sukaktis. Bet apie tai vėliau, pirma apie Šilainės gimimą, jos krikštynas, jos keliones nuo scenos ant scenos, nuo estrados ant estrados. Kad ir labai trumpai, tik kas svarbiausia.

Kai jau 1949-jų pavasarį Detroito susirado būrelis naujųjų ateivių ir įsteigė Lietuvių Tremtinių Draugijos skyrių, tai savo ruožtu tas skyrius ėmė organizuoti jaunimą. Tą pavasarį L. T. D. įsteigė ir tautinių šokių grupę, bet man nepavyko sužinoti, nei kas pradžioje grupę vadovavo, nei kada ir kur grupė viešai pasirodė. Veikiausiai nepasirodė niekur nes aš pats, Detroito kovo antrojo pusę pasiekęs, nepamenu tą pavasarį tautinius šokius šokant kur matęs. Šilainė, kad ir bevardė, gimė tik 1949 m. liepos 25 dieną. Tą dieną į Tautinių šokių Institutą buvo sušaukti šokti norintieji jaunuoliai ir pakviesta nesenai iš Vokietijos atvažiavusi kvalifikuota gimnastikos bei tautinių šokių mokytoja Galina Šakėnaitė-Gobienė. Šilainės 20-mečio leidiny telpa 1949-jų metų vasaros grupės dalyvių nuotrauka. Ten matome vadovę G. Gobienę, akordeonistą Klaidijų Bugenį ir 15 šokėjų (7 mergaites, 8 vyrus; taupydamos vietą šokėjų pavardžių neminėsiu).

Viešai pasirodyti Šilainė nešukubėjo. Tyliai rėpavimo iki rudens. Po tiek metų vadovės būdą dabar jau gerai žinome: žalių, nesusišokusių ji į sceną neleidžia. Pirmas viešas pasirodymas įvyko 1949 m. lapkričio 27 ALB Radijo klubo koncerte. Užteko tuomet keturių šokių sužavėti ne tik čia gimusių mūsų didžiąją visuomenininkę Elzbieta Paurazienę, bet ir Tarptautinio Instituto direktorę Lolą de Grille, kuri nedelsdama Šilainę plačiai atvėrė duris į amerikiečių visuomenę.

Nuo 1950-jų pradžios prasidėjo Šilainės flirtas su JAV politikais ir kultūrininkais, su profesoriais ir universitetų stude-

tais, su generolais ir Nibelio premijos laureatais, greitai išau-gęs į didelę meilę. Tarptautiniam Institute, Masonic Temple rūmuose, Belle Island parko estradoje, Civic Centro estrados, University of Michigan tarptautinėse studentų mūgėse, State Fair estradoje, gubernatorių inauguracijų baliuose Lansinge — visur šokta po kelius ir po kelio-liką kartų.

Lygia greta buvo šokama ir saviesiems. Beveik visuose Vasario 16-sios minėjimuose, Kanados lietuvių Dienoje Windsore, eilės organizacijų banketuose bei šventėse. Ak, ir visose keturiose Tautinių šokių šventėse, ir Niujorko pasaulinėje mūgėje.

Taip jau buvo lemta, kad Šilainė apsikrikštijo tik po devynių gyvavimo metų. Iškilmingos krikštynos įvyko 1958 m. gegužės 3 d., Hispanos Unidos (buvusioje Lietuvių) salėje. Labai papilkia nuotaika, net su trimis poromis kumų, meninę programą tvarkant dabartiniam Margučio šefui Petru Petručiui, dainuojant seserims Blandytėms ir Arnoldui Vokietaičiui. Šilainė, kaip ta Jono Aisčio apdainuotoji lengva lietuviškoji smiltis, sukosi ir sukosi ant parketų ir mažai obliuotų grubių lentų, vis vienodai len gva, jauna, grakšti, žaisminga ir... dis-cipli-nuo-ta.

Išbėgę kalbėčiau čia detaliau. Medžiagos šiek tiek turiu. Kai Šilainė šventė 15-kos metų sukaktį, kolega Stasys Garliauskas šį tą į gražų, gerai iliustruotą leidinuką sulasė. Kai džiaugėmės Šilainės dvidešimtmečiu, man pačiam teko dar šį tą naujo leidinėliui surasti, apypilni, alfabetinį šokėjų sąrašą sudaryti ir vėl gerokai nuotraukomis iliustruoti. Dabar, sidabrinei sukaktčiai, girdžiu, Viktoras Veselka leidinį ruošia. Manau, kad ir jis dar kai ką atkas, nors pati didžiausia Šilainės bėda, kad ji niekada neturėjo pastovaus kronikininko ir daugelio faktų nesuregistravo. Garliausko ir mano leidinėliai nežus. Kai "po amžių kada" bus leidžiama visų lietuvių tautinių šokių grupių Amerikoje istorija, o gal ir tik vienos Šilainės monografija, ten bus galima viską sudėti. Dabar dar noriu tik šį tą iš Galinos Gobienės laiško čia paskelbti. Mat, paprasčiau, kad surašyti, kas per paskutinius penkerius metus nutiko, tai ji kai ką ir paaiškino. Cituoju:

"Manęs prašė, kad parašyčiau apie paskutinių penkerių metų Šilainės "žygdarbius". Virš 60 kartų teko pasirodyti — šokti svetimtaučių ir lietuvių koncertuose. Teko išvykti ir gastro-lėm į kitus miestus. Šokom "Lietuviai Televizijoje" ruošiamame koncerte Čikagoje 1970 m. lapkričio mėn.: Toronto — Moterų Draugijos 15 metų sukakties minėjimo bankete — 1971 m.; Dayton, Ohio — Vasario 16 d. minėjimo proga — 1972 m.; St. Catharines — Joninių tradicinė šventė — 1971 m.; Vasario 16 d. minėjimo Londone, Ont. — 1973 m. Kaip visada, kiekvienais metais Ann Arboro universitete (studentų Pasaulinės mūgės me-

tu, A. N.), Lansingo universitete, Wayne State univ., Detroito universitete, (gubernatorių) W. Miliken inauguracijos baliu 1972 m., Home and Flowers parodoj (dvi dienas po du spektaklius į dieną), respublikonų ruošiamose 100 dolerių vakarinėse Hillcrest Country Club, Amerikos tautybių direktoriaus Ilmar Heineru pagerbime, 3 kartus Michigan State Fair, Central Business District Association, Family of the World; 1970 m. — televizijoje, 62-ram kanale, spalvotoj. Wayne State un-te šokančius filmavo ir paskui mūsų grupę po du kartus rodė TV 2, 4 ir 56 kanalai. (...) Statant "Piršlybas šapnaguose" Šilainė šoko tame vaidinime. Dalyvavom IV Tautinių šokių šventėje. Daug kartų teko šokti amerikiečių gimnazijose, kolegijose, televizijoje, organizacijų, draugijų koncertuose, baliuose, tautybių festivaliuose ir kitur. (...) Š. m. balandžio 26 d. šoksime (cituo-jamas laiškas gautas prieš pat balandžio 26-ją, A. N.) University of Michigan Dearborne, Ford Mansion; gegužės 30 d. — vokiečių festivaly; birželio pradžioj — latvių festivaly; o š. m. birželio 28 d. važiuojam į Los Angeles, Cal. (...) kai kurių gastrolių teko atsisakyti dėl nepatogios datos, taip pat čia Detroito kitus svetimtaučių pasirodymus

teko praleisti, nes buvo kvietimai dienos metu ir vidury savaitės".

Tik ką pateikta ilgoka citata duoda gan aiškų Šilainės darbo skerspūvį. Per dar nepilnus ketverius metus šokta virš 60-ties kartų, tad nemažiau kaip po 12 kartų metuose, arba po kartą per mėnesį. Bet gi Šilainė yra perdėm "studentiška". Su studentų atostogom sutampa ir Šilainės atostogos. Atostogos gi, kaip žinome, čia būna ilgos, daugely universitetų po 4 ir 5 mėnesius, kad studentai įsidarbintų ir užsidirbtų pinigų tolesnėms studijoms. Išskyrus retus atvejus (kaip pasirodymą tautybių festivaly liepos pradžioj, arba vasarines gastroles į kitus miestus, bei tautinių šokių šventes), daugiausia Šilainė šoka rudeni ir žiemą. Iš citatos matome, jog Šilainė šoka amerikiečiams labai dažnai ir labai skirtingoms publikos grupėms. Ne kartą mes ją apšaukėme Lietuvos ambasadore ir ji tikrai tokia yra.

Kai Šilainė šventė 20 m. sukaktį, joje jau buvo dalyvavę 159 šokėjai. Dabar, po penkerių metų, į Šilainėje dalyvavusių, bet jau iš jos išaugusių sąrašą sužymėta 214 pavardžių, į kurių tarpą įeina ir akordeonistų pavardės. Šiuo metu šoka 48 jaunuolės-jaunuoliai. Tad per ketvirtį šimtmečio Šilainėje savo pėdsakus bus palikę 162 žmonės. Atsakydama į klausimą, kiek šokių repertuare esama, G. Gobienė parašė: "65 ar daugiau". Na, jeigu "tik" 65, jeigu ir nebesirastų daugiau, tai visgi nieko sau repertuaras.

Nepaisant kaip kai kurios tautinių šokių grupės mėgsta ir moka reklamotis, galiu drąsiai liūdyti, kad nėra tokios, kuri Šilainę kokybe pralenktų. Galimas

daiktas, kad yra šiame kontinente keletas jai lygių, bet jokių būdų nėra pranašesnės. O kad šitaip reikalai stovi, tai reikia dėkoti Šilainės vadovei Galinai Gobienei. Nenoriu smulkiais, kasdieniškais žodžiais jos nupiginti, tad šia iškilminga proga daug apie ją nerašysiu. Jeigu universitetinės kartos arba generacijos amžiumi laikyti ketverių metų tarpą, tai Galina Gobienė jau šokdina septintų jaunuolių generaciją. Straipsnio pradžioje minėta sidabrinė sukaktis švenčiančių nostalgija Galinai Gobienei nelimpa. Su jaunimu besišvaistydama, jaunimą besokdindama, pati jauna išliko. Mačius ne vieną repeticiją, atmin-ty labai ryškiai palieka švilpukas, kuris ten vaidina nepaprastai didelį vaidmenį. Net ir baliuose, kai matai ant jos dekolotuotos krūtinės gintarinį ar kuprio tauraus metalo papuošalą, negali atsikratyti minties, jog tai ne švilpukas. Jos vaikui niekada nebuvo nei labai barzdėti, nei labai kudloti. Repeticijų metu, tiesa, visai galėjo, bet kai į sceną, kai prieš publiką, tai nė nemėginkite. Net ir dabar, kai absoliučiai visi šokėjai yra šiame krašte gimę, ji atsisako eiti į mišrias vestuves. Užteks. Jos biografią rašyti turėsime dar daug progų. Šilainė dar daugelį metų šoks, nes prie jos vartų laukia naujos studentiško jaunimo kartos.

Sidabrinės sukakties šventė jau čia. Ji įvyks šeštadienį, gegužės 18 d., Dievo Apvaizdos parapijos kultūriniam centre.

Šia proga sidabrinę Šilainę ir sidabrinę Galiną Gobienę sveikindamas, visiškai rimtai linkiu auksinės Galinos Gobienės ir auksinės Šilainės.

GALINA GOBIENĖ

Šilainės vadovė nuo pat įsisteigimo prieš 25-rius metus.

J. AUGUSTAITIS

ANTANAS SMETONA IR JO VEIKLA

154 pusl. knyga.

Kaina \$2.00

Nei vienas žmogus, noris pažinti nepriklausomos Lietuvos ir Antano Smetonos valdymo laikotarpį, negalės apsieiti be J. Augustaitis paruoštos studijos. Ši knyga būtina kiekvienam, norinčiam pažinti ne tik Lietuvos praeitį, Lietuvoje gyvenusių ir Smetonos valdymo laikotarpį pažįstantieji žmonės tvirtina, kad J. Augustaitis teisingiausiai ir tiksliausiai aprašė ir įvertino Antano Smetonos veiklą.

J. Augustaitis knyga galima gauti "Naujienose" darbo valandomis. Kas negali užėti "Naujienas", tai prašomas persiųsti \$1.50 čekį arba Money Orderį, pridėdam 20 c. persiuntimui paštu, tokiu adresu:

NAUJIENOS

1739 So. HALSTED STREET, CHICAGO, ILLINOIS 60601

Gavę pinigų, tuojau knyga pasiusime

Nesenai išėjusi laukta

Juozės Vaičiūnienės knyga

TAUTINIŲ ŠOKIŲ ŠVENČIŲ TAKAIS

100 didelio formato psl., daug paveikslų. Kaina \$2.00.

Persiuntimui paštu reikia pridėti 25 c. egzemplioriui.

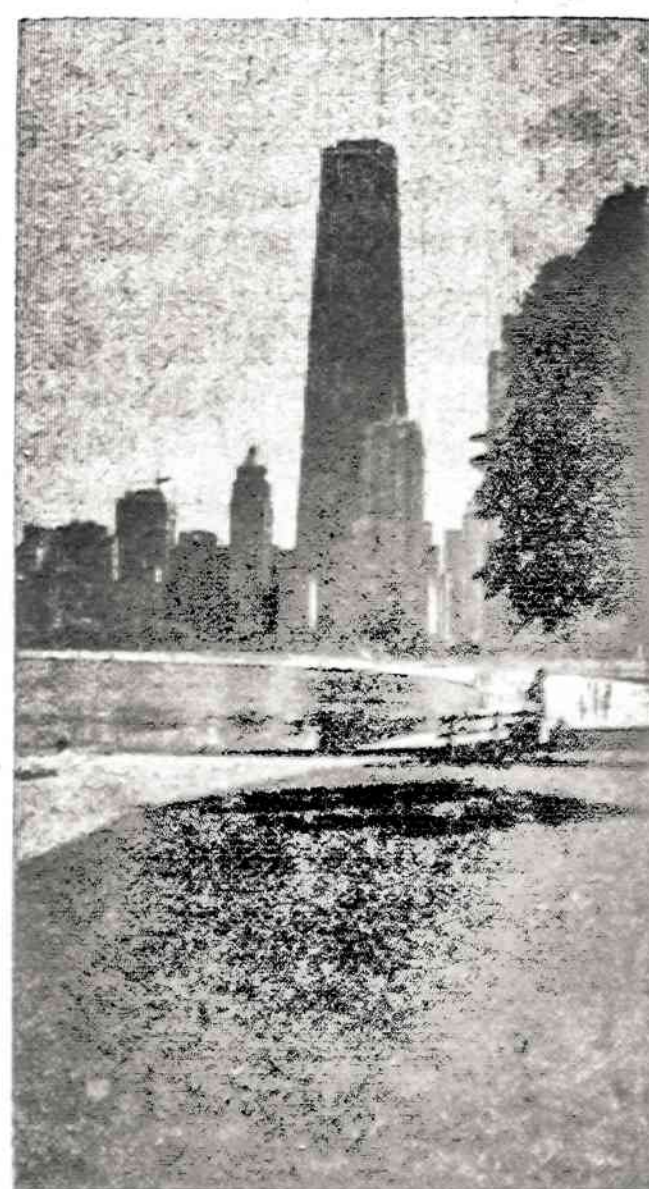
Ansambliai, chorai, grupės, užsakydamos 10 ar daugiau egzempliorių, nemoka pašto persiuntimo išlaidų.

Knygą galima gauti Naujienose arba pasiunčiant čekį ar Money orderį tokiu adresu:

NAUJIENOS

1739 So. Halsted St., Chicago, Illinois 60608

Raginkite savo apylinkę augti - taupykite!

UNIVERSAL

SAVINGS & LOAN ASSOCIATION

1800 So. Halsted St.

Chicago, Ill. 60608

VIENA STIPRIAUSIŲ BENDROVIŲ, TURINTI DIDELES ATSARGAS.

Isteigta 1923 metais.

Tel. 421-3070

Istaigos pietuose kiemas automobiliams pastatyti.

NEW RATES ON SAVINGS CERTIFICATES

7 1/2%

PER ANNUM:

\$5,000.00 OR MORE

4 YEAR MATURITY

6 3/4%

\$5,000.00 OR MORE

30 MONTHS MATURITY

6 1/2%

\$2,500.00 OR MORE

1 YEAR MATURITY

NAUJIENOS

THE LITHUANIAN DAILY NEWS

Published Daily Except Sunday by The Lithuanian News Pub. Co., Inc.
1739 So. Halsted Street, Chicago, Ill. 60608. Telephone MA 1-6100.

SECOND-CLASS POSTAGE PAID AT CHICAGO, ILLINOIS

Subscription Rates:	
In Chicago \$24.00 per year, \$13.00 per six months, \$7.50 per 3 months. In other USA localities \$22.00 per year, \$12.00 per six months, \$6.50 per three months. Canada \$24.00 per year, other countries \$25.00 per year.	
15 cents per copy.	
Dienraščio kainos:	
Chicagoje ir priemiesčiuose:	
metams	\$24.00
pusei metų	\$13.00
trims mėnesiams	\$7.50
vienam mėnesiui	\$3.00
Kitoje JAV vietose:	
metams	\$22.00
pusei metų	\$12.00
trims mėnesiams	\$7.50
vienam mėnesiui	\$3.00

NAUJIENŲ raštinė atidara kasdien, išskyrus sekmadienius, nuo 9 val. ryto iki 5 val. vakaro. Šeštadieniais — iki 12 val.

Nėra drausmės be "gilaus komunizmo"

Jeigu komunistų valdomuose kraštuose žmonės būtų drausmingi, tai visi galėtų džiaugtis gausiais "komunizmo vaisiais". Stoka drausmės yra pati didžiausioji ne tik pačių žmonių, bet ir "komunistinėje sistemoje" įvedusių valdovų didžiausioji nelaimė. Nedrausmingas žmogus reikalauja sudrausti. Komunistai imasi pačių žiauriausių priemonių, kai išpėjimai ir patarimai neveikia. Krašto valdytojai paruošė, priėmė ir patvirtino pačius žiauriausius įstatymus, kad tikrai galėtų įvesti komunistinei santvarkai būtinai reikalingą drausmę.

Toliau savo nosies matantieji komunistinės santvarkos vadai, net mirties bausmę skiriantieji ir už mažiausią drausmės pažeidimą, aiškino, jog tai yra tik laikina priemonė. Jeigu komunistinės santvarkos gyventojai būtų pakankamai išauklėti, aiškino, tai nereikėtų imtis drastiškų priemonių drausmei įvesti. Komunistai Čeką ir mirties bausmę įvedė tik laikinai, kol bus išauklėta naujoji generacija. Perauklėjus žmones, čeka visai nebus reikalinga, aiškino Leninas 1918 metais Maskvon atvykusiems užsienio socialistams. Tuo metu buvęs komunistų partijos centro komitetas pritarė tokiai Lenino pažiūrai. Jie visi tvirtino, jog tai yra laikinas dalykas. Stalinas taip pat panašiai galvojo. Bet jis bijojo, kad tas "laikinas laikotarpis" greitai nepasibaigtų ir kad centro komiteto nariai susptų ant savo kailio patirti visą "laikinių priemonių" sunkumą. Jis įsakė Čekai iškloti visus partijos centro komiteto narius, sutikusius laikinai įvesti čeką, turinčią teisę žudyti žmones be teismo ir be nuodugnesnio tardymo.

Leninas aiškino, kad sekančioji karta, išaugusi komunistinėje santvarkoje, jau bus pakankamai išauklėta ir paruošta komunistinei santvarkai. Jai nereikės taikyti žiaurių drausmės priemonių. Bet gyvenimo praktika parodė, kad auklėjimas yra lėtas procesas. Komunizmo mokytojai auklėja žmones jau 50 metų, bet žmonės nei to komunizmo nesupranta, nei valdovai gali atleisti valdžios vadeles. Vargas yra ir "tarybinėje Lietuvoje. Jau 30 metų profesorai, mokytojai ir propagandistai aiškina pagrindinius komunizmo principus, bet lietuviai jų nesupranta. Apie komunizmą jie turi šokią tokia nuovoka, bet gyvenimo tikrovė jiems rodo baisų plyšį, esantį tarp skelbiamų idėjų ir komunistinės kasdienybės, tarp drausmės ir reikalingo auklėjimo. Visa bėda, kad lietuvių samprata apie komunizmą nesanti pakankamai gili.

Kazys Viržintas, Telšių "Masčio" fabriko liaudies kontrolės grupės pirmininkas, viešai kelia pačią svar-

ARGI JAU DVI BENDRUOMENĖS?

(Tęsinys)

KAS SUSTIPRINŲ SKILIMĄ?

Be abejonės, Bendruomenės vadovybės ieškojimas "naujų metodų" Lietuvos laisvinimo byloje. O tie "naujieji metodai" tai ne kas kita, o išėjimas prieš Lietuvos Laisvinimo veiksmus.

biausią komunistinio auklėjimo problemą. Jis nemini partijos rezoliucijų ir į provincijas siunčiamų įsakymų, bet jis pamini gyveną kasdienybės problemą. Jis rašo:

"Neseniai į mūsų kadry skyrų atėjo pagyvenusi moteris. Pasisakė pametusi darbo knygėlę. Paprašyta išreikalauti iš ankstesnės darbovietės jos dublikatą, moteris pasakė, jog verčiau atnešianti iš miesto vykdomojo komiteto pažymėjimą, kad niekur iki šiol nedirbusi. Matyt, kad kurios vietinės tarybos gan lengva ranka rašo tokius pažymėjimus, sudarydamos palankias sąlygas perėjūnams keliauti iš vienos įmonės į kitą. Keliuose cechuose mūsų liaudies kontrolieriai tikrino, koks auklėjamas darbas dirbamas su brigadininkais bei darbininkais. Radome nemažą spragą. Kai kuriuose cechuose šiame darbe nėra sistemos, su žmonėmis kalbamasi atsitiktinai ir nereguliariai. O juk vadovo žodis darbininkui kartais gal net svarbesnis, negu raštiškas paskatinimas". (Tiesa, 1974 m. bal. 27 d., 2 psl.).

Tiesos redaktorius, spausdindamas Viržinto pavyzdžius apie silpnus komunistinio auklėjimo rezultatus ir visišką darbo drausmės stoką, aiškina dar gilesnę visų negerovių priežastį. Redaktorius yra įsitikinęs, kad nemes neša paviršutiniškas "komunizmo" supratimas. Jeigu darbo ieškanti moteris ir kontrolieriai "komunizmą" giliau suprastų, tai medaus upeliai tikrai galėtų tekėti. Jis šitaip rašo:

"Kiekvienoje įmonėje pats darbas išaiškina pirmūnus, kolektyvas, administracija juos gerbia, visapusiškai skatina ir vertina. Taip yra, taip turi būti, tai labai svarbu. Tačiau dar svarbiau pasiekti, kad ne atskiri žmonės, o visas kolektyvas, kiekvienas jo narys dirbtų našiai ir pažangiai. Šitas gyvenimo reikalavimas ir kelia didžiulės svarbos auklėjamojo darbo uždavinius kolektyvų komunistams, administracijai, komjaunimo bei profsąjunginio darbo aktyvistams. Mums reikalingas ne bet koks, o sąmoningas drausmės supratimas. O tai pasiekama tik ten, kur giliai suprastas komunistinis požiūris į darbą, gyvenimą, į savo pareigą visuomenei". (Ten pat).

Komunistinis požiūris į darbą lietuviams yra žinomas: skubėk, dirbk sparčiau, lenktyniauk. Jeigu darbo draugas atsilieka lenktynėse, tai ragink jį pasispausti ir sparčiau dirbti. Jeigu raginimas, aiškinimas ir įsakymas darbo draugo neįtikina, tai tada gilesnei "komunizmo sampratai" reikia ir gilesnių priemonių. Kad lietuviai "komunizmą" giliau suprastų, tai čekistai atsiliekius gaudė ir į Sibiro gilumą siunčia. Vienas kitas lietuvis, Sibiro gilumoje dešimt metų praleidęs, jau turi visai kitokią sampratą apie "komunizmą". Yra lietuvių, dešimt ir net dvidešimt metų praleidusių Sibire, "komunistinės santvarkos" nesupranta. Jie nesupranta "komunistinės" kasdienybės, o ką jau bekalbėti apie "gilesnį požiūrį" į darbą.

JONAS VAICIONAS Vilkas, matyt, išgando (ko ir kodėl? J. V.) ir susėdė už vieno stalo su kėivai einančiomis LB vadovybėmis. Po kiek laiko dirstėlis, kaip atrodys Vilkas...

Altą Bendruomenė užgožė visai rimtai. Mėgina neleistinė pajudėti, bet šį kartą suduria su labai rimtu pasipriešinimu. Ne tik iš, kaip sako kas nesamone, "altininkų" pusės, bet iš pačių tikrųjų "bendruomenininkų", dantis prakalusiu už Bendruomenės teigiamą vystymąsi ir tobulėjimą.

Imu tarp kabutė "altininkus" ir "bendruomenininkus", nes lietuviai tie ir tie. Ir vieni ir kiti yra ir už Altą ir už Bendruomenę, tik, aišku, savo vietoje. Okupanto infiltruotųjų patikėtinių dėka, nuskambėjo, nuaidėjo pagariais: varykit Altą po vėlinį, jis neveiks, jis nieko nedaro. Ot, Bendruomenė kad padarys, tai padarys... Ir Lietuva taps laisva bemažiant... Tai Altas viską stabdo...

Dėkui, Sesės ir Broliai, kad maža kas patikėjo tokia propaganda! Bet ši propaganda, vis dėlto, atskleidė dalį nuo bendros laisvės kovos, nuo dešinės bendruomenės. Bet grįž suklaidentieji, kaip tas sūnelis palaidūnas, namo...

Dovanokit, tėveli ir motinėle! Priimkit mane palaidūn... Jeigu Bendruomenė atliktų tvirtai ir tiksliai visus jai patikėtus uždavinius, sakyčiau, tegu. Tegu, parodo, kad sugadina ir politinius darbus dirbti. Bet kad lietuviškojo švietimo, lietuviškos kultūros, jaunimo išlikimo ir jo pritraukimo prie teisingo darbo, kalbos ir papročių, nesugadintų ir tikrų, dirvonai nearti, prižėlę pikti, žolėmis ir raudonomis gėlėmis, kurios būtina išnaikinti ir užsėti lietuviškais tulpėmis ir rūtomis...

BENDRUOMENĖS NUTAUTEJIMAS

Jeigu kas rašys studiją apie LB vadovybės nutautėjimą, aš būsiu pirmas, pasirošęs duoti medžiagos. Ir daug medžiagos.

Ar LB yra tam, kad stiprintų lietuvišką dvasią, ar tam, kad ją silpnintų? Ar LB yra tautiniams, liaudies papročių puoselėtoja ir rėmėja, ar LB yra tų papročių paneigėja? Ar Bendruomenė yra tautinių ansamblių tautiško nurodymoja, ar išskirpytoja? Ar, pagaliau, Bendruomenė yra lietuviškųjų mokyklų darbo derintoja, prižiūrinti teikiamas mūšiam atžalynui knygas ir vadovėlius, ir LB yra piršėja lietuviškoms mokykloms palankių okupantų vadovėlių, grynai dvelkiančių komunistinės propagandos namu.

Ar klaida ir virš minėtas va- jaunimo ansambliai buvo visai dovėlis?

Suniekintas nepriklausomos Lietuvos laikotarpis, išgarbin- tas dabartinis, okupanto val- domas.

Gėda, kurios niekas nepa- jėgs nuplauti. Gėda išskver- busi lietuviškosna mokyklėse- na, taip sunkiai dirbančiosna. Taip sunkiai išsilaikančiosna. Juk jos, tos vos ne vargo mo- kyklos, tampa vienu iš pagrind- ū lietuviškajam atžalynui auklėti tautine dvasia, tų mo- kyklų vienas pagrindinių tiks- lų, nušviesti vaikams nepri- klausomos Lietuvos gyvenimą ir pažangą nors trumpai.

Ši buvo paskutinė skilimo priežastis. Ponai "mes" įsibro- vė į vaikų tarpą, nežinia, ko- kiais keliais norėdami mūsąjį prieauglį nuvesti.

O gal ir žinia...

PABAIGA NĖRA LICDNA

Sukčiavimai, vienu jau įro- dyti, kitur dar ne, LB Tary- bos rinkimuose, rinkimų do- kumentų negrąžinimas priklaus- antiems organams, tuo stab- dant aplinkybių veiklą, netei- sėti apylinkių ar apygardų su- srinkimai, išplaukė iš skyriaus "mes", be abejonės, pagreiti- no viešą skilimą.

Dabar veikia Cicerio ir Mar- quette Parke jau po dvi valdy- bas: tikrąją, išrinktą pereitų metų teisėtose susirinkimuose, ir netikrąją, išrinktą netei- sėtose susirinkimuose... Apie juos "Naujiene" buvo rašy- ta, buvo paskelbti ir tikrųjų valdybų pareiškimai. Pats apygardos suvažiavimas galu- tinai parodė, kad joks bendra- darbiavimas su "mes" neįma- nomas niekur. "Jie", protestuo- dami pasitraukė iš salės ir ki- tur persikėlė išrinko visiems bendrą apygardos valdybą. Šiaudinę valdybą išsitrinko ir "mes".

PASKUTINĖ SKILIMO PRIEŽASTIS

Vadovėlis "Tėvų nameliai brangūs". Jau buvo gana ir pervirš, kada LB švietimo Ta- ryba įvedė mokyklosna vado- vėlį "Rūtelė". Jo niekad ir ne- išvedė lauk... nors jame, kaip daug kartų buvo kalbėta ir ra- šyta, bendradarbiavo enkave- distai (ypač Kubilinskas, išda- vęs visą lietuvių partizanų šta- bą rusams). Būta kūrinių ir rašytojų iš anapus (kultūrinis, telėti: kokiu gi būdu? Jau per okupanto primestas, bendra- tiek metų buvo daug pastangų darbiavimas), būta kūrinių čia deta, bet, deja, išvadų jokių... gyvenančių rašytojų, kurių Mat, "mes", tai mes, o jūs tai veiklai leidžiami okupanto tiktai "jūs"... Dar tąsytis kele- pavergtoje Lietuvoje ir kurių

(Nukelta į 5 psl.)

IŠEIVIO DALIA

Rašo JUOZAS KAPACINSKAS

62.

1968 m. liepos tryliktos dienos ankštų rytą mūsų automobilis jau dūmė pasienio link į San Diego. Greitai rieda mūsų mašina, persirisdama kalnus, kalnelius per plačius apelsinų laukus. Keliauti patogiu. Lygus vingiuotas kelias kerta sodrius vaismedžių plotus. Idėmiai sekame kiekvieną kelio vingį, aplinką, pa- staus. Apelsinų laukai, prižiūrimi prityrusių žmonių, gražiai klesti ir duoda vaisių.

Saulėtas rytas slenka į vidudienį, o kelias juda automašinos. Malonu žiūrėti į pakelių sodus. Išsiti lau- kai nustatinėti geležinėmis žibulų kurenamosis kros- nimis. Jas užkuria, jei pasitaiko šaltesni orai, gali pakenkti apelsinų derliui.

Nesustodamas automobilis skriejo San Diego link, ir nepajutome, kaip atsiradome šiame mieste. Stabte- lėje ir pasidairę, vėl leidomės Meksikos sienos krypti- mi. Iš San Diego iki Meksikos sienos yra apie dvide- šimt penki kilometrai. Netrukus atsidiūrėme ir prie pa- čios sienos.

Įvažiuojant iš JAV-į į Meksikos Tijuana miestelį, nėra jokių formalumų. Niekas nieko neklausinėja ir nežiūri, ką su savim veiesi. Grįžtant jau reikia palaukti eilės prie JAV muitinės ir parodyti dokumentus. Taip pat patikrina automobilį ir jo krovinį. Abi šias valsty- bes jungia neilgas tiltas per upelį, kuris dėl stokos lie- taus liepos mėnesį buvo išdžiūvęs. Antroje pusėje jau yra Meksikos miestelis — Tijuana.

Mieste yra nemaža automobilių, daugiausia ameri- kiečių modelių. Trobesių architektūra daugiausia is-

panų stiliaus, bet kai kurie nauji pastatai panašūs į ma- tomus Amerikoje. Didžiojoje gatvėje randasi geriausios krautuvės, kurios parduodami įvairūs papuoša- lai, suvenyrai ir panašūs dalykai. Kitos šoninės gat- vės viduryje styginiiais instrumentais grojo grupė mek- sikičių, kuriuos stebėjo būrys smalsuolių.

Žmonės tamsios išvaizdos, žemo ūgio. Gyventojų apranga ispaniškos mados ir labai spalvinga, ypač mo- terys. Vyrai beveik visi juodais ūsiukais. Vieni kalba nebologai angliškai, kiti sunkiau, bet susikalbėti gali- ma visur.

Tijuana miestelis daro prastoką įspūdį, nors yra visai arti Amerikos pasienio. Amerikiečiai kiek teko pastebėti, perka daugiausia suvenyrus ir alkoholinius gėrimus, nes jie tenai pigesni.

Man trys dalykai labiausiai krito į akis: plačia- brylė skrybėlė, gitara ir mažas asiliukas, traukias dviem ralais vežimuką. Su šiuo vežimuku padarėm į nuotrauką kelionę prisiminti... Plačabrylės skrybė- les žmonės nešioja, kad nuo negailestingos saulės spin- dulių pakašius ir sprandą apsaugotų. Iš Tijuanos drau- ge su įspūdišiais parsivežiau ir meksikietiškus suvenyrų bei nuotraukų.

Grįždami dar pasižvalgėme San Diego mieste, kur- ris turi virš pusės milijono gyventojų. Dėl sveiko, sau- lėto, malonaus klimato ir gražios gamtos yra vienas iš smarkiai augančių miestų. San Diego yra uostas ir pa- jūrio kurortas. Šiame mieste ir apylinkėse gyvena ir virš šimto lietuvių šeimų.

IŠGARSINTAME KINO ŽVAIGŽDŽIŲ MIESTE

Seniai knietėjo pamatyti Hollywoodą — tą daug- lio pasaulio kraštų jaunimo svajonių ir nusivylimo miestą. Štai dabar taps įgyvendinta ir mano svajonė,

nes mes vykstame į šį garsų miestą, kur gimsta Jungti- nių Amerikos altstybių kino ir televizijos menas. 1968 m. liepos penkioliktos dienos rytą vykstame į seniausią Hollywoodo kino pramonės centrą — Universal City Studios.

Atvykome prie studijos vartų. Viršuje užrašas: "Welcome to Universal City Studios". Pro vartus įei- nant, mus pasitinka juoda žmogysta ir itin idėmiu žvilgsniu apžvelgia kiekvieną atvykstantį. Užkalbina ir reklamuoja ką tik pasirodžiusį "Phantom of the Ope- ra" filmą.

Toliau paėjus, prisistatė draugiškai besišypsanti jaunutė mergaitė, kitaip tariant, gidė — vadovė. Nu- rodė čia pat stovinčius, skirtus turistams vežioti at- idengtus vagonus ir paprašė užimti vietas. Mergaitė dė- vėjo šviesų dailų kostiumėlį, mūvėjo baltas pirštinais, gražią kepuraitę, bet labiausiai patraukė savo lai- kysena, taktu ir tobulą kalbos tartimi. Prasitariau į saviškius, ar ne būsimą žvaigždę mus pasitinka.

Vagonai gana modernūs, atvirais šonais, tik deng- ti stogai. Sukabinti po kelis, lėtai slinko po pastatus, o vadovė per garsiakalbį aiškino jų paskirtį. Universal City Studios pastatai išsidėstę 420 akrų plote tarp dirb- linių ežerų ir upių, su miestais ir džiunglių gatvėmis — tarp žavingų romantiškų gamtovaizdžių. Visa kino studija išraižyta gražiomis alejomis, takais, didžiū- liais uolynais, srauniomis kalnų upėmis. Vaizdai fan- tastiški. Visas šitas miesto plotas skęsta žalumynuose ir glėse.

Parkuose žydruoja tvenkiniai, upeliai, spindi bal- ti vasarnamiai. Čia po darbo poilsio ir gyvena ka- daisė dirbusieji aktoriai — žvaigždės. Matėm patalpas, bulus, baldus — stalus, kėdes, minkštasuolius bei įvai-

rius asmeninius daiktus. Čia rašymo reikmenys, kny- gos, ant sienų veidrodžiai.

Vadovė aiškino, kad šie dideli talentai gyvena, kūrė, dirbo ir kaip perdavė savo talentus žmonių džiaugsmui.

Vaikštinėjome po "Universal City Studios" pavil- jonus, klausėmės aiškinimų, stebėjome garsių artistų pėdsakus. Tačiau aš visu tuo per daug nesižavėjau. Jei nepaaiškinų, nežinotum, kad čia gyvena garsenybės.

Apie kino žvaigždes ir jų gyvenimą teko girdėti ir nekokių kalbų. Dėl aistringų temperamentų, dėl daž- nių vedybų ir skyrybų, dėl nepasotinamų apetitų filmų menininkams priskiriama daug nuodėmių.

Pasitaikė girdėti, kad tie talentai uždirbo pasakiš- kas sumas pinigų, bet nieko daugiau neįveikė, tik nak- timis lėbavo ir romansavo: iš vakaro tuokėsi, iš ryto skyrėsi. Gal per daug piktai liežuviai randa blogybę. Bet vis dėl to yra ir tiesos. Tai antroji jų gyvenimo pusė. Vienoje pusėje yra talentas ir sunkus darbas, kitoje — žmogiškieji troškimai...

Privaziavome didžiulę viduramžių pilį su šaudy- mo angomis, storomis, akmeninių sviedinių neper- šaunamomis sienomis. Atrodo, tarytum tikra pilis, atlaikiusi ne vieną priešų apgulimą ir už niūrių sienų paslėpusi ne vieną tragediją. Bet iš tiesų — visa tai dirb- tina. Tik tikras kanalo vanduo.

(Bus daugiau)

SKAITYKITE IR PLATINKITE

DIENRAŠTĮ "NAUJIENAS"

JOS VISAD RAŠO

TEISYBĘ

TELEF. 1 PR 8-3229
DR. ANNA BALIŲNAS
 AKIŲ, AUSŲ, NOSIŲ
 IR GERKLĖS LIGOS
 2858 W. 63rd Street
 Valandos pagal susitarimą

DR. K. G. BALUKAS
 AKUŠERIJA IR MOTERŲ LIGOS
 GINEKOLOGINĖ CHIRURGIJA
 6449 So. Pulaski Rd., (Crawford
 Medical Building). Tel. LU 5-6446
 Antras ofisas —
 9007 West 83rd PLACE
 JUSTICE, ILL. Tel. 599-0500
 Prima liguos pagal susitarimą.
 Jei neatsiliepiu, skambinti 374-8012

DR. C. K. BOBELIS
 INKSTŲ IR ŠLAPUMO TAKŲ
 CHIRURGIJA
 Telefon. 695-0533
 Fox Valley Medical Center
 860 SUMMIT ST.
 ROUTE 58, ELGIN, ILLINOIS

DR. PETER BRAZIS
 PHYSICIAN AND SURGEON
 2434 WEST 71st STREET
 Ofisas: HEMlock 4-5849
 Rezid. 398-2233
 OFISO VALANDOS:
 Pirmadieniais ir ketvirtadieniais, 1-7 val.
 antradieniais, penktadieniais nuo 1-5, trečiadieniais, tik susitarus.

Rez.: GI 8-0873
DR. W. EISIN - EISINAS
 AKUŠERIJA IR MOTERŲ LIGOS
 GINEKOLOGINĖ CHIRURGIJA
 6132 So. Kedzie Ave., WA 5-2670
 Valandos pagal susitarimą. Jei neatsiliepiu, skambinti MI 3-9001.

DR. NINA KRAUCEL - KRAUCELIONAITĖ
 AKUŠERIJA IR MOTERŲ LIGOS
 2750 WEST 71st ST.
 Telefon.: 776-3717
 Neatsiliepiu — skambinti 846-3900
 Valandos pagal susitarimą.

Ofiso tel.: HE 4-1818
 Rezidencijos: PR 6-9801
DR. J. MESKAUSKAS
 GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
 VIDAUS LIGŲ SPEC.
 2454 WEST 71st STREET
 VALANDOS: Pirmadieniais, antradieniais, ketvirtadieniais ir penktadieniais nuo 3 iki 7 val. popiet.
 Kitu laiku tik susitarus.
 Trečiadieniais uždaryta.

DR. FRANK PLECKAS
 OPTOMETRISTAS
 KALBA LIETUVISKAI
 2613 W. 71st St. — Tel. 737-5149
 Tikrina akis. Pritaiko akinius ir "contact lenses".
 Val. pagal susitarimą. Uždaryta trečiadienį.

DR. LEONAS SEIBUTIS
 INKSTŲ, PUSLĖS IR
 PROSTATOS CHIRURGIJA
 2656 WEST 63rd STREET
 Val.: antradienį, nuo 1-4 po pietų.
 ketvirtadienį, nuo 5-7 val. vak.
 Ofiso telefon.: 776-2880
 Naujas rez.: 448-5545

DR. VYT. TAURAS
 GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
 Bendra praktika, spec. MOTERŲ LIGOS
 Ofisas: 2652 WEST 59th STREET
 Tel.: PR 8-1223
 OFISO VAL.: pirm., antradienį, trečiadienį, penktadienį, 2-4 ir 6-8 val. vak. Šeštadieniais 2-4 val. po pietų ir kitu laiku pagal susitarimą.

V. Tumasonis, M. D., S. C.
 CHIRURGAS
 2454 WEST 71st STREET
 Ofiso telefon.: HEMlock 4-2123
 Rezid. telefon.: Gibson 8-6195
 Prima liguos pagal susitarimą. Dėl valandos skambinti telefon. HE 4-2123.
 Jei neatsiliepiu, tai telefon. GI 8-6195.

P. ŠILEIKIS, O. P.
 ORTHOPEDAS-PROTEZISTAS
 Aparatų - Protezų, Med. Bandžių. Speciali pagalba kojomis (Arch Supports) ir t. t.
 Val.: 9-4 ir 6-8, Seštadieniais 9-11.
 2850 West 63rd St., Chicago, Ill. 60629
 Telefon.: PROspect 6-5084

Detroito naujienos

Solistės Danutės Petronienės, kartu su amerikiečiais, koncertas gegužės 3 d. St. Chirstopo Episcopal mokyklos salėje praejo su pasisekimu. Atsilankę per šimtas publikos, daugiausia lietuviai, bet galėjo būti ir daugiau, nes salė talpina per du šimtus. Solistė D. Petronienė dabartiniu metu gilina dainavimo studijas svetimomis kalbomis ir jau pasiekė aukšto lygio dainavimą. Labai gražiai su operiniu balsu padainavo 8 dainas: italų, vokiečių ir kitų kalbomis, iš jų dvi lietuviškai. Kas akomponavo, programoje taip ir nebuvo užrašyta. Pirmoji pasirodė smuikininke Diane Bischock, atliko tris dalykus: Čaikovskio, Lalo Dvorako, Kyle Potter. Cello gražiai atliko du dalykus: Popper ir Rovel. Danutė Petronienė vis daugiau reiškiasi kaip solistė, šiuo metu jau rimtai pradėjo studijas ir reikia manyti, kad neužlo pradžios gastroliuoti ir už Detroito ribų. D. Petronienė vadovauja ir St. Butkaus kp. kanklininkų būreliui. Žodžių, linkime sekmes jos užsibrėžtuose tiksluose. Po koncerto publika buvo pavaišinta kavute ir skanumynais, kuriuos paruošė kanklininkų būrelis maitinys.

St. Butkaus šaulių pavasarinis koncertas
 Koncertas įvyko gegužės 4 d. Lietuvių namuose. Meninę dalį atliko Danutės Petronienės vadovaujamos St. Butkaus šaulių jaunos kanklininkės: Ina Asmitaitė, Laura Alkevičiūtė, Judyta ir Zuzana Deltovaitės, Viktorija ir Lora Leonavičiūtės, Karina Panavaitė, Aida Petersonaitė, Asta Šepetytė, Kristina ir Rasa Veselkaitės. Išpildė kūrinius: Supinsiu Dainužę, Malūnėlį, Oi žiba žiba žiburėlį, Pas močiutę augau, — Mikulskio ir Iš rytų šalelės — J. Švedo. Porą dalykėlių paskambino palydint solo D. Petronienė. Taip pat, meninę dalį atliko dvi balerinos iš St. Catharines, Kanados — Vaidilutė Šetikaitė ir Kathi Mugnes. Abi yra baigusios baleto studijas. Reikia pastebėti, kad V. Šetikaitė yra St. Catharines tautinių šokių mokytoja ir buvo išrinkta iškilioji lietuvių. V. Šetikaitė ir K. Mugnes pašoko: penketą svetimų šokių ir mūsų lietuvišką "Subatėlę". Programą pravedė Algis Pesys. Ta programa buvo perstatyta ir knygomis apdovanoti jaunieji St. Butkaus kp. šauliai.

Regina Juškaitė, dabar baigusi š. J. Jadvygos gimnaziją ir priimta į universitetą. Ragina sekmingai baigusi lituanistinę mokyklą, jungiasi į visuomeninę veiklą. Šiais metais iš The Daughters of American Revolution ji laimėjo premiją "Good Citizens Award". Rita Matvekaitė, sėkmingai baigusi Henry Ford gimnaziją, aktyvi skautė, muzikos puoselėtoja, groja smuiku, yra baigusi lituanistinę mokyklą.

Darius Višniauskas, baigęs gimnaziją, studijuos chemiją Technologijos Institute, sportininkas, lėktuvų modeliuotojas. Po meninės programos ir kitų ceremonijų, solistė D. Petronienė ir baletos šokėjos V. Šetikaitė ir K. Mugnes buvo apdovanotos gėlėmis. Padėkos žodį tarė St. Butkaus šaulių kp. vicepirmin. Viktoras Kriščiūnėvičius. Po programos buvo vaišės ir šokiai, grojant Vytauto Petrausko orkestrui. Svečius vaišino sesės šaulės.

Detroito "Šilainės" 25 metų jubiliejus įvyks gegužės 18 d. Kultūrinio centro salėje Southfield. Vietas dar galima užsisakyti pas komiteto narius Leoną Matveką, 535-5390 ir kitus. — DLOC pakvietė iš Sibiro grįžusį P. Kreivėną paskaitai gegužės 19 d. 12 val. Kultūrinio centro. Apie prelegentą vėliau bus paskelbta daugiau.

A. Sukauskas
 Hoffai sėdint kalėjime jo šeimai nieko netrūko
 Soferių (tymsterių) unijos taryba nutarė paleisti iš pareigų buvusio tos unijos prezidento James Hoffa sūnų ir žmoną ir tas tarnybas panaikinti. Hoffai sėdint kalėjime jo sūnus James Hoffa Jr. kaip laisvai samdomas advokatas gavo metams po \$30,000 algos, o Hoffos žmona Josephine, kaip unijos moterų auxilijarių "Drive" pirmininkė gavo po \$40,000 metams. Hoffos šeimai algų nutraukimas ir iš pareigų pašalinimas padarytas tuo metu, kada pats Hoffa, neseniai paleistas iš kalėjimo, vedė smarkią kovą, siekdamas atgauti unijos prezidento vietą ir algą. Unijos prezidento rinkimai bus 1976 metais.

Galvų gaujos vadas nubaustas 75 metams
 Henry Broughton, buvęs Chicago juodųjų gatvės gaujos "Black P Stone Nation" vadas, nuteistas nuo 75 iki 150 metų kalėjimo už savo merginos Mary Combs užmušimą. Žudiką prieš pat mirdama ji pati policijai nurodė, pareikšdama, kad Broughton ją mirtinai primušė geležine lazda už tai, kad ji neparūpinusi užsto jam išvažiavimą iš kalėjimo kai buvo suimtas plėšikaujant. Užstatą už Broughtoną uždėjo vienas jo gaujos narys, ir Broughton vos tik paleistas užmušė Mrs. Combs.

Chicago Aldermanai pasidvigubino algas
 Chicago miesto taryba gegužės 8 dienos posėdyje 45 balsais prieš 1 nutarė dvigubai pakelti algas visiems 50 aldermanams, miesto merui, klerkui ir išdininkui. Tik vienas aldermanas — kun. Francis X. Lawlor balsavo prieš.

Algos pakeliamos aldermanams iš \$8,000 iki \$17,500 metams, miesto merui iš \$35,000 iki \$60,000, klerkui ir išdininkui algos padvigubintos iki \$30,000 metams. Algų padidinimas pradės galioti tik nuo kitų metų balandžio mėnesio.

Juodžių prieauglis
 Cenzo Biuro žiniomis, juodoji rasė Amerikoje daugėja daug sparčiau negu baltoji rasė. Tarp 1970 ir 1973 metų juodųjų padaugėjo 5 nuosimčiai — iš 22.8 milijonų iki 23.9 milijonų. Baltųjų per tą patį laiką padaugėjo tik 2 nuosimčiai — iš 179.5 milijonų iki 183.5 milijonų.

Juodžiai per visą laiką buvo vislesni už baltuosius. Kaip cenzas rodo, per dešimtmetį nuo 1960 iki 1970 metų juodžių padaugėjo arti 20 nuosimčių — iš 19 milijonų iki 22.8 milijonų. Baltųjų per tą patį laiką padaugėjo 12 nuosimčių — iš 160 iki 179.5 milijonų.

Perdaug kofeino gali sukelti rimtas ligas
 Walter Reed ligoninės Washingtono daktaras John P. Greden nusiūta, kad stipri kava ir daug jos vartojant sukelia įvairias ypač nervų ligas. Per daug kofeino kavoje, arbatoje arba coca gėrimuose išsukia visus nervų ligų simptomus kaip tai nervingumą, irzlumą, drebinimą, raumenų traukimą, jausmų pairimą, nereguliarių širdies mušimų, kraujospūdimo nukritimą, net apytakos sutrikimą.

Moskitų derlius
 Ekspertai sako, jei ganta "priziūrės" lietuvi, tai šią vasarą moskitų derlius bus mažas. Kovo mėnesį užėjus šiltoms iki 80 laipsnių dienoms, daug moskitų kiaušinių buvo jau išskiliusių ir dėl to juos buvo galima anksti apipurkšti ir laiku sunaikinti.

Krūminiai moskitai gyvena nuo 60 iki 90 dienų ir kiaušinius deda tik vieną kartą per metus, taigi iki vidurvasario neadaug beprisiperės. Kita kraugeriu moskitų rūšis, vadinama "kiemine" irgi priklauso nuo vandens. Tie moskitai savo kiaušinius deda vandens pakraščiais, ir tie kiaušiniai gali

A. A.
MARY JOKUBAUSKAS
 mirus,
 Jos broliui Meliui ir seseriai Konstancijai reiškiu gilią užuojautą ir kartu liūdžiu.

EIzbieta Draugialis

ARGI JAU DVI BENDRUOMENĖS?
 (Atkelta iš 4 psl.)

tą metų? Ar to panorės "jie", ar pajęgs išlaikyti nervai ir sveikata tą kasdieninį spaudimą: eikit jūs visi šunims šeko plaut... Mes atsisėsime jūsų vietoj.

Kovot dėl vadinamosios valdžios toliau nėra jokios prasmės. Geriau dirbti atskirai, tai vietoj brangaus laiko, peštinės, organizavimui "kautyboms" skirtu prieš brolius lietuvių patriotus, gal pavyks atlikti tikrai gražių darbų.

Kada "mes" liks vieni, labai įdomu, koks jų vardas bus lietuviškosios visuomenės tarpe. O kai neturės prieš ką savo energiją išlieti, gal nutils?...

O ne, svetimųjų agentėliai! Čia nieko neatsitiko. Jūsų suskaldymas išeis naudon lietuviams. Jums buvo malonu, kai buvo peštinės, anot jūsų, dabar jų nebus. Pamažu viskas nurims, "jie" pradės lietuvišką veiklą, o jeigu jūs, ponuliai, mėgintumėt ir čia įlįsti, galit būti ramūs, nepasiseks.

Atsimenu, dar 1966 ar 1967 metais rašiau panašią temą. Jau tada buvo mano maža išvadėlė padaryta, būtent, kad, jei taip vystysis toliau, atsirastų dvi Bendruomenės, kaip kad Lietuvių Susivienijimai, kurių net trys atsirado iš vieno.

Iš kitur žiūrint, tenka apgalvoti, kad lietuvis, toli gražu, dar nėra visai pribrindęs tikros ir vieningos bendruomenės minčiai. Partiniai ir asmeniški reikalai statomi aukščiau už bendrus tautos ir valstybės reikalus. O dar kai koks pavergėjo vergutis kyštelia uodegėlę... ir sudie.

(Pabaiga)

sau ramiai keletą metų laukti, kol susidaro tinkamos sąlygos jiems išskilti.

Savo namine vaisty spintelė reikia nepaprastai svariai ir tvarkingai užlaikyti, kaip šiame vaizdelyje parodyta: išimti visas butelkutes ir nuplauti lentynas: patikrinti visus užrašus, kad neįvyktų klaidų, nes vaistų sumaišymas gali būti fatališkas. Patikrinti, kokių vaistų trūksta ir juos papildyti, kad būtų bet kokiame netikėtumui pasiruošęs.

Susirinkimų PRANEŠIMAI

— Našlų, Našliukų ir Pavienių Draugiško klubo susirinkimas įvyks gegužės mėn. 10 dieną 8 val. vak. Hollywood svetainėje. 2417 W. 43rd St. Visi nariai ir prijauciantieji kviečiami atsilankyti. Yra daug svarbių reikalų aptarti. Po susirinkimo bus vaišės ir šokiai. J. Joniko orkestrui grojant. Iki pasimatymo susirinkime. V. Cinka, nut. rašt.

— Marquette Parko Lietuvių Namų Savininkų organizacijos narių susirinkimas įvyks gegužės mėn. 10 dieną 7:30 val. vak. parapijos salėje, 6820 So. Washtenaw Ave. Yra susidariusi daug svarbių reikalų aptarti. Bus joms daug naudingų žinių. Pranešome skaitlingai dalyvauti.

Stasys Patlaba, sekr.

ŠVENTO RAŠTO PAMOKYMAI IR PAAIŠKINIMAI, KIEKVIENĄ DIENĄ BŪTINI KRIKŠČIONIUI
 "Didis tavo tikėjimas! Tobūnie tau kaip prašai". — Mato 15:28.

Juo daugiau mes tyrinėjame apie tikėjimą, tuo labiau įsitikiname, kad Dievo akyse tikėjimas yra netik būtini reikalingas, bet ir Dievui patinkamas. Be tikėjimo mes negalime ateiti pas Dievą, ne pasilikti jo mėsleje. Be tikėjimo mes negalime sekti Viešpatį ir priešintis pasauliui, kūnui ir velniui. Tikėjimu mes galime priimti visus gyvenimo prityrimus kaip mūsų dangiškojo Tėvo vadovystę ir kaip jo pažadėtus ir mums skirtus palaiminimus. Tikėjimu mes galime priimti ir pasinaudoti įvairiais pamokymais, kokių gauname vesilankydami i Kristaus mokyklą.

Mažą knygutę, pavadintą JĖZUS PASAULIO IŠGANYTOJAS, gausite nemokamai, jei parašysite tokiu adresu:
 F. ZAVIST, 3715 WEST 66th STREET
 CHICAGO, ILLINOIS 60629

ŠV. RAŠTO TYRINETOJAI

PETKUS
 TĖVAS IR SŪNUS
 MARQUETTE FUNERAL HOME
 2533 W. 71st Street
 Telefon.: GRevehill 6-2345-6
 1410 So. 50th Ave., Cicero
 Telefon.: TOWnhall 3-2108-9
TRYŠ MODERNISKOS KOPLYČIOS
 AIKŠTĖ AUTOMOBILIAMS PASTATYTI

Laidotuvių Direktorai
MAŽEIK & EVANS
 6845 SO. WESTERN AVE.
 TRYŠ MODERNISKOS
 AIR-CONDITIONED KOPLYČIOS
 MAŠINOMS VIETA
 REpublic 7-8600 REpublic 7-8601

EUDEIKIS
GAIDAS - DAIMID
 SENIAUSIA IR DIDŽIAUSIA LAIDOJIMO ĮSTAIGA
 4605-07 So. HERMITAGE AVENUE
 Tel.: YArds 7-1741 - 1742
 4330-34 So. CALIFORNIA AVENUE
 Telefonas: LAFayette 3-0440
 MODERNISKOS AIR-CONDITIONED KOPLYČIOS

NARIAI:
 Chicago
 Lietuvių
 Laidotuvių
 Direktorių
 Asociacijų
 AMBULANCE PATARNAVIMAS DIENĄ IR NAKTĮ
 TURIME KOPLYČIAS VISOJE MIESTO DALYSE.

ANTANAS M. PHILLIPS
 3307 So. LITUANICA AVENUE. Phone: YArds 7-3401

BUTKUS - VASAITIS
 1446 So. 50th Ave., Cicero, Ill. Phone: OLYmpic 2-1003

PETRAS BIELIŲNAS
 4348 So. CALIFORNIA AVE. Phone: LAFayette 3-3572

GEORGE F. RUDMINAS
 3319 So. LITUANICA AVE. Tel.: YArds 7-1138-1139

STEPONAS C. LACK IR SŪNUS
 (LACKAWICZ)
 2424 WEST 65th STREET REpublic 7-1213
 2314 WEST 23rd PLACE VIRginia 7-6672
 11028 SOUTHWEST HIGHWAY, Palos Hills, Ill. 974-4410

P. J. RIDIKAS
 3354 So. HASTED STREET Phone: YArds 7-1911

5 - NAUJIENOS, CHICAGO 8, ILL. - FRIDAY, MAY 10, 1974

Ilgės

Pas Gričius turėjau pastogę, pusę lovos, tris per tris pėdas aslos lagaminui pasidėti ir tris gembes senojo drabužiams pasikabininti. Be to, galėjau sėdėti prie valgomojo stalo, pavalgyti ir laisvą parašyti. Skaitymui vietos beveik nebuvo — skaičiau prie lango, atsišliejęs į sieną. Dėl to nesisieliojau, nes ir Lietuvoje patogumų nebuvo. Ir kasdieninės švaros palaikymui galėjau naudoti esamas priemones. Maudytis eidavau į pumphouse. Už burdą su valgiu mokėjau 10 dol., o be valgio — 3, per mėnesį.

Kol naudojau šeiminkės paruoštą maistą, santykiai buvo geri, bet kai sumaniau maitintis savo pirktu maistu, santykiai pablogėjo. Šeiminkė imdavo už maistą 7 dol. per mėnesį, o aš prasimaitinau už 3. Bedarbiui tai buvo didelis dalykas, o šeiminkė — "vėlimasis po kojų".

Ir mano sugulovas bei kiti du bendrabučio vyrai šnairavo į mane. Aš jiems nepatikau dėl dviejų dalykų: nenorėjau savo minčių šerti blyvzgomis ir svaigintis degtine.

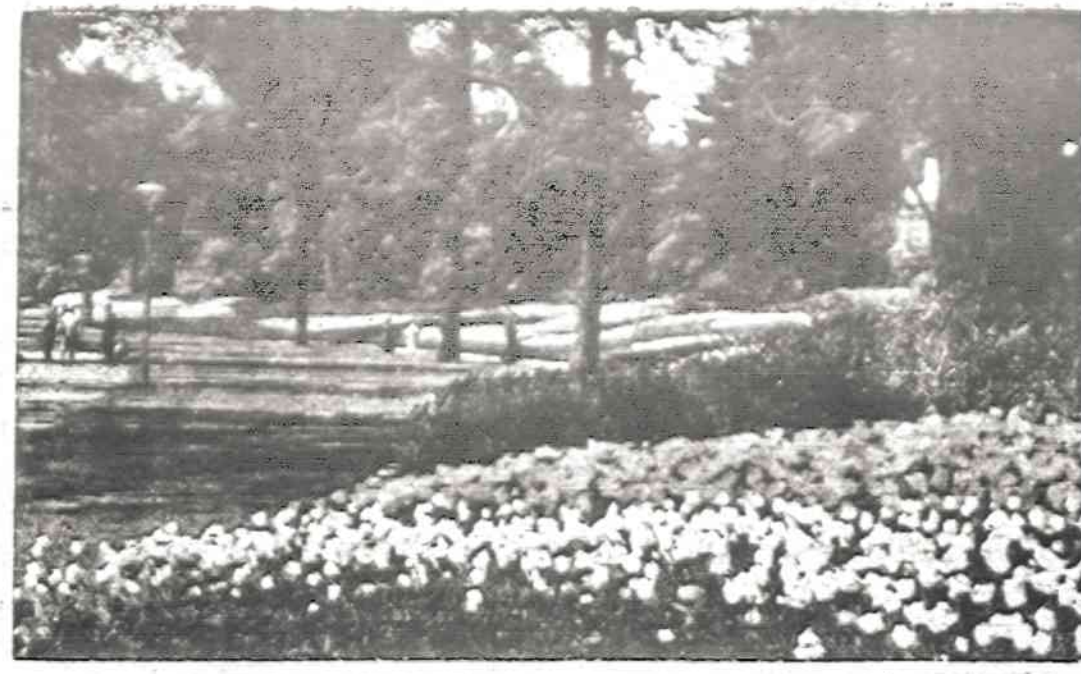
Jų palinkimas prie degtinės buvo stipresnis negu mano, nes jie tikėjo, kad degtinė reikalinga "kirminui" vaišinti. Esą kiek-

vienas žmogus savyje turi "kirminą", kuris tvarko vidurių veikimą. Kirminas esąs susirangęs pilve ir tvarkas maisto virškinimą. Negavęs degtinės, kirminas galis "pasikelti" ir tada žmogus apserga. Numalšinti pasikėlusį kirminą esą nelengva, reikia įeškoti juodo gaidžio, išpėsti iš uodegos plunksnų ir tas plunksnas uždegus smilkyti lignonio pannoši. Kai plunksnos perdega, jų anglis sutrinti, apmerkti degtine ir duoti lignonui išgerti. Po tokio "vaisto", kirminas atlyžta ir vėl būna ramus.

Pirmąją savaitę po perėjimo ir aš savo kirminą vaišinau degtine, bet pajutęs, kad mano galvosena darosi tingi ir buki, atsisiečiau už išgertąjį ir atsisiekiau gerti. Bendrabučio vyrams mano elgesys nepatiko ir jie nutraukė bendrabarbiavimą.

Ilgėsio vedamas, nuvykau į Bridgeportą ieškoti bendraminčių, nes buvau skaitęs, kad ten yra socialistų ir susipratusių tautiečių. Ir pataikiau! Kaip tik tą dieną socialistai buvo pradėję rinktis 4-tos LSS kuopos susirinkimam pas Ažuką.

Ažuko salūnas buvo pagarsėjęs visoje Čikagoje. Ten rinkdavosi tautiečiai ir socialistai. Ten buvo dažna užėiga dėdės Šerno,

M. J. Damijonaičio, B. Vaitekūno, A. Olševskio, Juozapato Jančevskio, V. Mišeikos, Puskunigio, Ilgaudo, B. Radzevičiaus, Zagaro, Balučio ir kt.

Man socialistai ir tautiečiai buvo lygiai artimi ir gerbiami, nes aš dar nebuvau įsispraudęs į partijos rėmus.

Kai tą sekmadienį užėjau į Ažuko salūną, tūlas jaunuolis garsiai skaitė "Dilgėlę",ėjusias Pittsburghe ir leidžiamas Juozo Baltrušaičio. Būrelis jaunų vyrų aplinkui skaitant juokėsi ir pastabas kėlė. "Dilgėlių" skaitytojas buvo žvalus vaikinys, pavardė švirmickas. Už metų jis iš Čikagos pranyko. Ten pat prie stalelio sėdėjo du vyrai ir girkėjo alų. Viena pažinau — tai dėdė Šerna.

Buvau nedrąsus iš vaikystės ir nūn nežinojau su kuo pradėti kalbą. Mano padėtį pagerino Baltus Radzevičius, paskelbdamas, kad "šis jaunas vyras yra kandidatas į LSS". Ir tikrai — aš buvau kandidatas.

Ažuko menėję prasidėjo LSS 4 kuopos susirinkimas. B. Radzevičius mane perstatė ir buvau priimtas be protestų. Tuo būdu prasidėjo naujas lapas mano gyvenimo istorijoje. Tuo būdu įsispraudžiau į partijos rėmus ir tęso laikytis principų.

Po susirinkimo išsikalbėjau su Gugu. Jis pakvietė mane į savo butą, 35 gatvėje, keliolika žingsnių į rytus nuo Halsted, Gugis su Laliu nuomavo 4 kamb. butą ir laimingai gyveno.

Ieškau ir randu butą

Dienos įvykiai sustiprino mano dvasią, nes pamačiau, kad galima turėti šventadienius ir šviesesnes proavas, tik reikia apdairumo bei noro.

Tą pat popietį suradau Domininką Jakamą, gyvenantį pas Joną Jurgelionį, prie Newberry ir 17 gatvės. Juodu turėjo 4 kamb. ir 3 lovas. Tenai aš ir užsikirinau sau butą.

Jakamas ir Jurgelionis dirbo prie valymo III. Central geležinkelio vagonų, 7 dienas per savaitę ir jau buvo praturtėję. Ant rytojaus aš ten atsiėmiau savo mantą ir su Jurgelioniu nesiskyrė iki 1912 m., kai apsigėdžiau.

Troba, kurią Jurgelionis nuomavo, buvo maža ir apynauja statyta prieš Pasaulinę Parodą (1893 m.), tai jau turėjo dūjas šviesai ir virimui, ir išvietę po stogu, bet kaip pirmą naktį apsinakvojau, mane užpuolė armija blakių. Ir puolė, kaip patrakusios. Jurgelionis sakė, kad blakės buvo alkanos, nes jų maistas prieš mėnesį grįžo į Lietuvą. Kovodamas su blakėmis, dirbau dvi dienas ir, rodos, mūšį laimėjau: trečią naktį miegojau gan ramiai.

Naujas butas ir laimėta kova su blakėmis, dar labiau sustiprino mano dvasią. Geros nuotikos lydimas, nuėjau į druskinę ir darbą gavau.

Slūpas atvyksta!

Kitame ketvirtosios kuopos susirinkime pirmininkas Jonas Puniška paskelbė, kad už trijų savaičių atvyks į Čikagą dr. Jonas Slūpas. Vertėtų ruošti jam prakalbą. Susirinkimas prakalbų ruošimui pritarė, tik reikėjo išrinkti komitetą.

Juozas Varkala, kaip vėliau patyriau, buvo didis sumanytojas, tai, kaip matai, sumanė įsteigti kuopoje "pastovų" veikiantįjį komitetą. Susirinkimas tokią komitetą įsteigė, ir aš ten

Boliviečiai ji pamilo

Gegužės 10 d., penktadienį 8 val. vakaro Čiurlionio galerijoje Chicagoje atidaroma dail. Jono Rimšos tapybos darbų paroda. Farodą rengia Margutis.

Dail. Rimša dabar gyvena Los Angeles, Kalifornijoje. Jis ir pats atvyksta į Chicago.

Dail. J. Rimša iš Lietuvos atvyko į Pietų Ameriką. Ateivui svetimame krašte nelengva buvo prasimūsti ir įsikurti, juo labiau eiti į kultūrinio gyvenimo aplinką. Jonas Rimša savim patikėdamas savo tikslą siekė. Neilgai trukus Rimšos vardas pradėjo garsėti Argentinoje, Brazilijoje, Bolivijoje, Urugvajuje ir kitur. Viena paroda po kitos buvo rengiama ir jo kūryba labai vertinama. Ypatinai boliviečiai tiek pamėgo Rimšos kūrybą, kad viena po kitos parodos buvo rengiamos.

Ir nestebėtina. Jis suprato Bolivijos žmones, pavaizdavo juos savo kompozicijose, jų spalvingas procesijas, jų tradicijas, karnavalus, įvairias apeigas, kurios ten turi ypatingos reikšmės. Jo kūrinių reprodukcijos buvo spausdinamos lotynų spaudoje — žurnaluose ir laikraščiuose. Dailis Lotynų Amerikos muziejų, meno rinkėjų turi įsigyti J. Rimšos kūrinių. Mažiau susipažinęs asmuo su Jono Rimšos tapyba, palaikys jį ispaniškos mokyklos dailininku. Jo kūrinių dominuoja geltonos, violetinės, raudonos tamsios spalvos. Rimšos tapyba charakteringa stiprių linijų ir formos pabrėžimu, stambiais potėpiais ir tvirta kompozicijos struktūra. Figūrinių žanro srityje viešpatuoja pergales triumfas, kažkokia ne kasdieniško gyvenimo realybė, tačiau ir ne nutolsta nuo žemiškos realybės.

Kiekviena dažų dėmė padėta ant drobės plačiu pabrėžimu, yra padiktuota dailininko intencijos. Dailininkas jaučiasi lietuvis, ne užmiršęs savo kalbos ir tautybės, nors laisvai vartoja ispanų kalbą. Jono Rimšos paroda Chicagoje bus jau nepimojami, bet kiekviena jo paroda yra mieliau laukiama, nes kiekvienas jo pasirodymas suteikia naujo dvasinio atsigaivinimo. Nėra abejonės, kad meno mėgėjai ir bičiuliai gausiai atsilankys į dail. Jono Rimšos parodos atidarymą ir dar kelis kartus po atidarymo. Menininkas

★ Tėvas sieksnininkas, močia sprindininkė, vaikai pabiručiai. (Žirniai)

TRUMPAI

— Kristina Austin, K. J. Mačiukas-Macke ir M. Gudelis įna į SLA Įstatų komisiją, kuri posėdžiaus gegužės 18 d. Naujienų patalpose ir svarstys pateiktus SLA kuopų įnešimus seimui kartu pareikš savo rekomendacijas. Posėdžiuiose dalyvaus SLA prez. Povilas P. Dargis. Visos SLA kuopos yra įsijungusios į naujų narių prirašymo darbus ir ruošiasi seimui Bostono mieste. Seimui ruošti komitetas pirm. yra inž. Al. Čaplikas.

— Kristina Danutė Imbrasaitė iš Toronto išrinkta suakutė

patekau. Man tai buvo naujiems ir pirmas "visuomeniškas darbas". Juozas Šmotelis

HELP WANTED — FEMALE
Darbininkų Reikia
REIKALINGA RASTINES TARNAUTOJA. Mutual Federal Sav. & Loan B-ve., 2212 W. Cermak Rd. Tel. 847-7747.

MAIDS
MOTEL 6'
647-7700
6450 HOUGH AVE.
NILES, ILLINOIS

RELIABLE WOMAN
NEEDED
GENERAL HOUSE WORK.
2 days per week. Steady.
In Glenview. References. Good pay.
Some English necessary.
498-2305

— Dail. Jono Rimšos tapybos darbų paroda atidaroma gegužės 10 dieną, penktadienį, 8 val. vak. Čiurlionio galerijoje. Tesis iki gegužės 19 d. Lankymo valandos: darbo dienomis 7—9 val. vak. Savaitgaliais nuo 11 val. ryto iki 9 val. vak. Rengia Margutis.

— Dabar pats geriausias laikas įsigyti oro vėsinatuvą. Dėl to, kad: 1) dabar dar yra gerų Emerson vėsinatuvų už mažiau kaip 100 dol., 2) dabar pasirinkimas pats geriausias. Pavyzdžiui, vien tik 6000 BTU's yra bent penki skirtingi modeliai. Kokį pirkti? Kur įsigyti? Žinoma, kad tik pas lietuvių specialistą Gradinską, 2512 W. 47th St., Chicago, Ill. Tel. FR 6-1998. Atid. 9—6, pirm. ir ketv. 12—9. Sekm. ir treč. užd. (Pr.)

— Pensininkų susirinkimas įvyks gegužės 10 d. 5:30 val. popiet Chicago Savings & Loan Ass'n. patalpose, 6245 So. Western Ave., Chicagoje. Kadangi bus valdybos rinkimai, maloniai kviečiame atsilankyti tikruosius narius, kurie užsimokėję nario mokesčių, o taipgi kitus pensininkų amžiaus asmenis, kurie dalyvavo susirinkimuose anksčiau ir prieš šį susirinkimą sumokės nario mokesčių. Valdyba (Pr.)

— Chicago Medžiotų ir Meškeriotų Klubas kviečia visus į pikniką, įvykstantį gegužės 9 dieną Bruzgulienės sode, prie Tautinių kapinių. Veiks virtuvė ir orkestras. Pradžią tuojau po pietų. Klubas Valdyba

— Atidaryta nauja šviežios žuvies krautuvė. Yra importuoto lietuviško medaus, latviškų šprotų, importuotos saulėgrąžų alyvos, importuotų rusiškų silkių. 6307 So. Artesian. Telef.: 776-4712. (Pr.)

— Dariaus ir Girėno spektaklis įvyks š. m. gegužės mėn. 12 d. 3 val. po pietų Jaunimo centro salėje. Muziko Dariaus Lapinsko sceninis pastatymas. Pastatyme dalyvauja aktorius Liucijus Alenskis, mezzosoprana Elena Blandytė, tenoras Leonas Baltrus, Jaunimo centro choras, muziko Fausto Strolios vedamas, Chicago lietuvių oro skautų pagamintas "Lituanoikos" lėktuvo modelis. Bilietai platinamo Marginiuose, 2511 West 69th Street. Visi kviečiami atsilankyti. Spektaklį rengia Amerikos Lietuvių Aero klubas. (Pr.)

REAL ESTATE

REAL ESTATE FOR SALE
Namai, Zemė — Pardavimui
REAL ESTATE FOR SALE
Namai, Zemė — Pardavimui

PASKOLOS PERKANT NAMUS, DAROMOS ILGIEMS TERMINAMS IR ZEMAIS NUOSIMČIAIS MENESINIAI ISSIMOKEJIMAI

MUTUAL FEDERAL SAVINGS

PETRAS KAZANAUSKAS, Prezidentas
2212 W. Cermak Road Chicago, Ill. Virginia 7-7747

BUTŲ NUOMAVIMAS
NAMŲ VALDYMAS — NOTARIATAS — VERTIMAI

VISŲ RŪŠIŲ DRAUDIMO AGENTŪRA

J. BACEVIČIUS — BELL REALTY
INCOME TAX SERVICE

6455 So. Kedzie Ave. — PRospect 8-2233

PENKI BUTAI IR 2 BIZNIO PATALPOS. Gražus namas Marquette Parko centre. Palikimas — reikia skubiai parduoti.

DVIEJU MIEGAMŲ BUNGALOW gerai užlaikytas, prie pat Marquette Parko.

NOTARY PUBLIC
Draudimo Informacijos
INSURANCE

SIMAITIS REALTY
Tel. 436-7878
2951 W. 63rd St. (prie Sacramento)

GAGE PARK — BRICK 2 FLAT, 6 rooms each. Garage. By owner. 279-9459.

TINLEY PARKE
SAVININKAS PARDUODA
3 miegamųjų by level namą, dvi pilnos vonios, baigtas žaidimų kambarys, 2 automobilio garažas. Kaina aukštesnė 40-ties. Netoli Rock Island Stoties.
Telefonuoti 532-0988.

— Klevelando Tautybių Sąjungos pastangomis įrengta amžinoji ugnis prie paminklo Korėjos kare žuvusiems. Jos tikslas prisiminti Sov. sąjungos pavergtas tautas. Įrengimus parvežtins kard. Mindszeny gegužės 26 d. Iškilmės prasidės pamaldomis Sv. Jono katedroje. Po jų bus eisenos ir pobūvis. Dalyvaus pavergtų tautų organizacijos ir žmonės.

— Dr. Antanas J. Gustainis - Gussen yra parašęs 3 knygas. 1) Dantys, jų priežiūra, sveikata ir grožis. Ji turi 199 psl., gausiai iliustruota paveikslais ir Rentgeno nuotraukomis, pilna naudingų patarimų, nes dantys yra sveikatos ir grožio pagrindas. Kaina 2 dol. 2) Atostogų vakarinėse valstybėse. Įdomūs ir naudingi aprašymai apie vietas ir žmones. Kaina 1 dol. 3) Aukšta kultūra — žiaurus žmonės. Humanisto dr. A. J. Gustainio pažūros į laiką bei žmones. Kainuoja 1.50 dol. Visos šios knygos yra gaunamos Naujienose. Taip pat ruošiamasi spausdinti dr. A. J. Gusseno atsiminimų knygą "Darbai ir Mintys". (Pr.)

HOME INSURANCE
Call: Frank Zapalis
3208 1/2 W. 95th St.
GA 4-8654

A. TVERAS
LAIKRODŽIAI IR BRANGINYBES
Pardavimas ir Taisymas
2646 WEST 69th STREET
Tel.: REpublic 7-1941

NAUJAS ADRESAS
Leonardo Eringio
LEONARD'S "TEXACO"
6801 W. 87 STREET
Oak Lawn, Illinois
Telef. 598-9776

M. A. SIMKUS
Real Estate, Notary Public.
INCOME TAX SERVICE
4259 S. Maplewood, Tel. 254-7450
Beto daromi ir liudijami vertimai pildomi pilietybės deklaracijai ir kitoki blankai.

LAIMINGAI GYVENTI
MODERNUS 3 BUTU 19 metų mūras, kaip naujas ir 2 auto garažas. Prie vienuolyno. \$39,900.

1 1/2 AUKSTO MŪRAS ir 2 auto mūro garažas. Įrengtas sausas beismantas. Arti vienuolyno. \$30,000.

DIDELIS OCTAGON 6 kambarių mūras ir 3 kambariai beismantas. Platus lotas, Garažas, Arti ofiso. \$22,000.

DIDELIS modernus 6 kambarių namas ir 3 kambariai beismantas. 2 auto garažas, apie 50' lotas. Pažiūrėkit. \$19,500.

2 BUTU MŪRAS ir 2 auto garažas. Modernios virtuvės ir vonios, naujas gazu šildymas ir elektra, arti Paramount. \$28,800.

KOKS PIRKINYS! Naujo stiliaus 4 butų mūras pajamoms. Našlė atiduoda už \$47,000. Arti parko.

1 1/2 AUKSTO apie 20 metų mūras. 2 butai, įrengtas beismantas, platus lotas, garažas, Arti ofiso. \$28,900.

KOLONISTŲ poniškas 2 aukštų mūras. 7 dideli kambariai, įrengtas beismantas. Centrinis šildymas ir vėsinimas. 2 auto garažas. Arti Kedzie ir parko. \$39,500.

VALDIS
REAL ESTATE
7051 So. Washtenaw Ave. RE 7-7200

RITU NUOMAVIMAS. TVATRŲ DRAUDIMAI. NAMŲ IR NEKILNOJAMO TURTO PIRKIMAS - PARDAVIMAS.

BALYS BUDRAITIS
BUD'S REAL ESTATE
4369 ARCHER AVE., CHICAGO
TEL. — 254-5554

NORITE PIRKTI
AR PARDUOTI NAMĄ?
SUSISIEKITE SU
CONNIE DAGYS
FIRESIDE REALTY —
Tel. 555-2064
Čia būsite užtikrintai sąžiningai aptarnauti.

BUILDERS AND CONTRACTORS
Namų Statyba ir Remontas

HEATING CONTRACTOR
Įrengiu mieste ir užmiesty naujus ir perstatau senus visu rūšių namo apšildymo pečius, air-conditioning, vandens boilerius ir stogu rinas (gutters). Dirbu greit, sąžiningai ir garantuotai.
DOMAS ŽUKAUSKAS
4444 So. WESTERN AVE
Chicago, Ill. 60609. Tel. VI 7-3447

STATOME NAUJUS NAMUS IR AT-
LIEKAME ĮVARIUS PATAISYMAS.
PETRAUSKAS & CO.,
Statybos, kontraktoriai.
Tel. 476-4192.

D E M E S I O
62—80 M. AMŽIAUS VAIRUOTOJAI
Tiktai \$104 metams automobilio
Liability apdraudimas.
Kreiptis:
A. LAURAITIS
4645 So. ASHLAND AVE.
523-8775

Siuntiniai į Lietuvą
ir kitus kraštus
P. NEDZINKAS, 4065 Archer Ave.
Chicago, Ill. 60632 Tel. YA 7-5980

TERRA
Brangenybės, Laikrodžiai, Dovanos
visoms progoms.
3237 WEST 63rd ST., CHICAGO
Telef. 434-4660

A. G. AUTO REBUILDERS
Čia automobiliui išlyginami ir nuda-
žomi. Darbas atliekamas sąžiningai
ir gerai, prityrusių darbininkų.
Kainos nebrangios.
3518-24 W. 63rd Street, Chicago, Ill.
TEL. — 776-5888
Anicetas Garbačiauskas, sav.

DR. KAZYS GRINIUS
ATSIMINIMAI IR MINTYS
II tomas, 1962 m. Gražiais viršeliais. Kaina \$5.00.
Išleido Dr. Kazio Griniaus Komitetas. Knyga galima nusipirkti "Naujienose" už \$5.00, užsakant pastu reikia pridėti 25 centus pasto išlaidoms apmokėti. Taip pat galima įsigyti ir pirmąjį "Atsiminimų ir mintų" tomą (neįrašytą) už \$2.00.
NAUJIENOS
1739 So. Halsted Street — Chicago, 60608

Ilgamečio BALFO pirmininko, prelado
J. B. KONČIAUS knyga
ATSIMINIMAI IŠ BALFO VEIKLOS
404 dideli puslapiai, daug nuotraukų.
Kieti viršeliai \$4.00, minkšti — \$3.00.
Idomi knyga kiekvienam lietuviui, ypač tremtiniui. Geriausia dovana globėjui, siuntusiam siuntinius į Vokietiją ir kitas tremties vietas. Knygą pasiųsime adresatui, jei prisiųsite čekį arba Money Orderį tokiu adresu:
NAUJIENOS
1739 So. Halsted Street, Chicago, Illinois 60608

SIUNTINIAI Į LIETUVĄ
VYTAUTAS ŽUKAUSKAS — MARIA NOREIKIENE
2608 West 69th St., Chicago, Ill. 60629. • Tel. WA 5-2787
Didelis pasirinkimas įvairių prekių.
AUTOMOBILIAI, ŠALDYTUVAI, MAISTAS, PINIGAI.

NAUJOJI GOLD COAST INN
Geras lietuvių ir amerikiečių maistas yra mūsų specialybė.
Priimami užsakymai grupinėms šeimoms gimtadienių, laidotuvių ir kitoms progoms, pasirenkant geriausią šeimoms stiliaus maistą ir gerimus.
LARRY IR BEA LAURIAN
Naujieji Savininkai
2525 West 71st Street. Chicago, Ill. 60629. Tel. HE 4-4149

MOVING — Apdraustas perkraustymas
Pigus ir sąžiningas patarnavimas. Naujais kraustymo įrankiais. Ilgų metų patyrimas.
AL NAUJOKAITIS
2022 W. 69 ST., CHICAGO, ILL. 60636. Tel. WA 5-9209

SIUNTINIAI Į LIETUVĄ
COSMOS PARCELS EXPRESS CORP.
MARQUETTE GIFT PARCELS SERVICE
2501 W. 69th St., Chicago, Ill. 60629. — Tel. WA 5-2737
3333 So. Halsted St., Chicago, Ill. 60608. — Tel. 254-3320
Įvairių prekių pasirinkimas: motociklai, šaldytuvai, automobiliai, maistas, doleriniai Certifikatai.
V. VALANTINAS

Jau išėjo iš spaudos ir galima gauti knygų rinkoje
AMERIKOS LIETUVIŲ POLITIKA
Dr. Kazio Šidlausko knyga apie Amerikos lietuvių pastangas daryti įtakos krašto politiką. 102 psl. Kaina \$1.50.
Knygos bus išsiųstos, jei \$1.50 čekis arba Money Orderis bus pasiųstas tokiu adresu:
NAUJIENOS,
1739 So. Halsted St., Chicago, Ill. 60608